

stondum cordut. **P**ubior xxviii?
Bapies sibi uidet un diues. ppe
turis sz qui diuicias furtue ha
bet T religione: sed paup pru
dens strutabit eū. **De furtu ppe**

Ualde detestabile ^{tan sit} ^{valde de}
est furtu ppetm. ^{restabile cu.}
qui furtu committit mē bonos: xv.
q^d cauebat mē malos. furtu con
mittit illo loco sacro: q^d cauebat
i scto. furtu ibi committit religio
sus: ubi tmet illud committē sce
leratq. **H**oc patm multa offedit
deū. et magnū zelū dⁱ habē cōt
illud q^d religioni p^oest. et etiam
agregatō: sicut ostensū ē bñ? ^{iosue}
I p^o achae. q^d q^du p^ohibicōne de
anathemate i cātho retinuit fur
tue? p^o quo deus nō solū illi. s
enā p^olo se offensus ondit: nec
placū potuit. donec reus furti
illig a p^olo lapidatus fuit. **I**dē ostē
sū est tpe grē tanama z saphi
ra: qui morte subitanea occisi sūt:
cū id q^d debebat eē cōe. furtim
sibi appuassēt. **A**ctū v^o. **I**dē ostē
sū ē tpe bñ gregon: ut i dyalogo
eig habet. **Q**uidā fr^o i eia mona
sterio qui in edicus eāt: i f^omitate
positus. morti p^opnquus. fratri
seruienti sibi reuelauit. q^d hēt

tres aureos occultos. **E**d fr^o b^o
relari nō potuit: et p^ostrutantes
oīa eia in edicmēta. eosdē tres
aureos inuenit i mediamē ab
stonsos. **E**d cū nūciatū eēt gre
gocio: noluit parre. q^d et i f^o
mū et mortuū puniet. **I**n i f^omita
te subtraxit ei uisitatōne frim?
et i morte uoluit corp^o eia. non
p^oim cū corp^o frim: et tres aure
os uoluit cū eo sepeliri: omib^o
frim sil^o clamantib^o: pecūa tua
teatū sū i p^oditōne: exēplo suo h^o
qui p^osūt i religioib^o uolēs onde:
q^ditū zelū cōt^o hoc patm debāt
habē. **H**oc patm fundamētū re
ligionis destruit. sz paup^oitatem
spūs: quā saluator lege noua
tradendo. p^omo emendauit i ma
thei quito. **E**xpliat lib^o p^omus.
Incipit lib^o s^ods. **P**^a p^o h^o libri
ōndit q^d corp^o mū sit discipl^ole
Lupin p^omi.

In parte p^ocedenti
ostensū ē. quomō
ille qui mūdū re
liquit. et ad relig
onē uenit: debeat
se habē ad mūdū.

In hac pte ondicndū ē: quō se
debeat hē ad corp^o suū. **I**mmi
tat^o mūdū deo et seruis eia: fm
illud iohis xv^o. **S**i mūdū uos.

odit: scitote qz me p̄ore odio ha-
 buit: Corp9 etiā inimicat̄ sp̄m: se-
 cū illud ad galathas v. Caro
 concupiscit adūs9 sp̄m. Hostes isti
 difficles sūt. Inimicitie etiā mūdi
 īplacabiles sūt: et habet mūdi9
 pugnatōres īmūabiles. Ideo expe-
 dit seruis dei hostē istū fugē: al-
 iū uō hostē s̄z corp9 nō p̄nt fugē
 ul fugiē: nec lūz os illud p̄mē.
 Habēt id cōsferre qz alligatū est
 sp̄m: et dei ordinaōne. debēt ei
 natiā p̄uē. Sed diligētī studio
 et labore. ille q̄ ē ī religioē ad hoc
 d̄z intendē: ut hūc hostē ī suū dis-
 ciplinatū et fidēle possit cōtē. Et
 nōndū. qz corp9 ad suuendū datū
 ē: rebellio corp9 ad sp̄m nō fuit
 abūcio. Unde p̄ corp9 ī sp̄s ser-
 uitutē redigi: redigendo uō ī
 p̄ncipio ē molestia et difficultas.
 Sed adiutorio d̄ne gr̄e. et longa
 q̄suetudine effiat: ut sit ibi iocū-
 ditas. Quī sup̄ illud mathei xj.
 iugū meū suauē est: d̄t glosa.
 Quō iugū xp̄i suauē est: cū dicit.
 arcta est uia que ducit ad uitā.
 Sed angusta ē: qz nō ī angusto
 iūco īcipit: p̄cessu uō t̄p̄is. ineffa-
 bili delectatōis dulcedine dilata.
 Et ī libo de uita solitaria. distig-
 uūt̄ tū gnā hominū: ex quib9
 constat oīs stat9 religiois: s̄z in-

cupientes. p̄ficientes. et p̄fī. In
 statu uō sapientū tres gradus
 distiguit. In q̄suetudine sapientis.
 iūciū boni ē p̄fecta obediā: p̄fī.
 subigē corp9 suū et ī seruitutē re-
 digē: p̄fectio. usu boni q̄suetudine
 utisse ī delectatōne. In eodē. Exordi-
 nata natiā p̄ p̄m. et a conditōis
 sue rectitudinē exorbitas: si ad d̄m
 fuit q̄sua: recuperat cito p̄ modo-
 timois et amois q̄ habz ad deū. q̄
 cūqz p̄didit aūsa: et ubi cepit sp̄s
 reformai ad ymaginē cōditōis sui:
 more etiā reflorescēs cū ex uolūta-
 te sua īcipit cōformai reformato
 sp̄m: nā et cōt̄ sensū suū īcipit
 eā delectatē. quidqz delectat sp̄m.
 In eodē. Facillimū et delectabile ē.
 adiūto amois dei condimēto. s̄dm
 natūā uiuē: si ī sana m̄a nos p̄-
 mittet: qua sanata. statim natūā
 bus natūā aridēt. **Ad cūa nouen**
p̄o cūa disciplina corp9 debeat cē. m.
Nouen cūa p̄mo debz cē
 cūa corp9. et extioris
 hoīs op̄ositōne: sicut d̄s corp9
 adam p̄mo formauit: post īfancē
 ei9 spiraculū uite īspirauit. Et sic
 ī uitēo mat̄no. corp9 p̄mo format:
 post rōnalis sp̄s ei īfundit: sic
 īformatōi et discipline corp9 p̄mo
 d̄z intendē. qui nouus est ī religioē.
 P̄ma ad corinthi xv. Nō p̄us qd

spirituale est sed quod materiale: deinde quod spirituale. Nonno militi christi, cui immet forte bellum, naturam habet equum bene edoctum. non lentum vel effrenum vel imbecillum vel aliter inanis. sed sessioni obediens, laboris et passionum patienter, strepitum non timet. **Publiorum rex.** Equus parat ad diem belli: dominus autem salutem tribuet. Non est negligenda spiritus cura corporis sui: per quod etiam in statu culpe differt ab angelo malo. **Reconciliabilis enim est deo per penitentiam.** dum est unitus carni: **Genesius 27.** Non permanebit spiritus meus in homine: quia caro est. In illo solo est susceptibilis penitentiae: in illo solo est ei locus merendi. **T**

Tractando de disciplina corporis. pro disciplina describemus ut agnoscat: scilicet eam commendabimus ut ametur: scilicet via perveniendi ostendemus. nec eius acquisitione tantum laboret: quanto de eius partibus perscrutemur. **De nomine discipline**

Quia primum distinguitur **capitulum** non dicitur: quia nomen **etiam** discipline multipliciter accipitur. uno modo dicitur disciplina quatuordecim res significat: et differt a doctrina in hoc. quod doctrina dicitur eam in operatione ad docentem. disciplina in operatione ad discipulum. Alio modo disciplina est pars iusticie. qua reddat quod debet inferiori: sic obvia pars est iusticie qua redditur quod debet superiori. **Sic disciplina est de peccatorum corrigendi inferioribus: et ut**

deus idem esse quod zelus: de quo glossa augustini super illud. **Zelus domus tue comedit me.** **Bonus zelus est feruor animi: quomodo mens abierit hunc humanum. pro defensione uitae attendit. et sic comeditur: quod quilibet sua quod videt. corrigit satagit: et sine quod tolerat et genuit. Aliqui dicitur disciplina id quod adhibet ad correctionem aliquorum: sic accipit ad hebreos 13. **Filius in nolui negligere disciplinam.** In eodem. **In disciplina perseverate.** **Ita si extra disciplinam estis: cuius principes omnes facti sunt: Ergo ad ultimum estis: et non filii.** **Quarto modo dicitur disciplina. effectus dicitur discipline super seipsum et tunc modo: sic videtur eam describere capitulum. **Notificat disciplina pur******

Disciplina est **moribus suis cum in** ordinata correctio: et maiorum precedentium penam regulari obsequatio. **Ita hugo de sancto uictore.** **Disciplina est iusticia bona et honesta: cui parum est non mala fieri: sed studet in his quae bene agunt irreprehensibilis apparere.** **Verde scriptum videtur supra de uerbis augustini dicentis.** **In iressu stultum habitu. et in omnibus motibus vestris nichil fiat. quod autem cuiusquam offendat aspectum: sed quod uiam debeat salute.** **Ita hugo de sancto uictore.** **Disciplina est iniectione**

omni motus ordinatus. et dispositio
 decens: tot habitu et actione.
 Bernardus in epistolis notificat discipli-
 nam per effectum: hinc ubi. Disci-
 plina cervicem submittit: post super-
 cilium: compositum vultum. ligat oculos:
 cathinos cohibet: moderat linguam:
 gula frenat: iram sedat: format
 iterum. Disciplina ista idem videtur esse
 quod modestia: de qua loquitur philosophus.
 Cuius est decore seu decorem suam
 in exteriori consuetudine: et est decore ipse
 respectu aspectus hominum. **Ad nos**
 tendendum ut utrum aliquid sit decore seu
 decens vel non: attendendum est. an sit
 nature consentaneum: et an sit persona
 dignum quod hoc agit: vel cum qua agit.
 Attendendum etiam ad congruentiam
 temporis vel loci. Decore est in homine quod est
 consentaneum excellenti nature hominis:
 et est aliquid id decens in beato. Item
 aliquid est id decens in persona filii:
 quod non est id decens in persona privata.
 Item aliquid est id decens in religioso:
 quod non est id decens in persona seculari.
 Item aliquid est id decens. quod deest con-
 gruentia temporis: secundum illud ecclesiasticum
 17. Ex ore fatui reprobabuntur pabo-
 la: quod non dicitur ea in tempore suo. Et
 non est aliquid etiam id decens: ut in
 sacro loco aliquid sit id decens: quod alibi
 fieri decens. **Commedia de disciplina**

Sequitur de comedia **capitulum v**
 ratione discipline: quam hu-
 go de sancto uictore commendat.

hinc ubi. Disciplina est compes-
 cupiditatis: malorum desideriorum car-
 ter. frenum lascivie. clavis iugum
 vinculum iracundie. quod domat iracundiam.
 levitate ligat: et omnes inordinatos
 motus mensis atque illatos appetitus
 suffocat: sicut ignis extinguitur cum
 mittitur: et flamma exire non permittit:
 sic mens inordinata quasi suffocatur. cum
 per discipline custodiam motus eius so-
 tus fluit non sinitur. **Destruunt** vis-
 nalis cum diu est. quod in operatione non
 erit: ut ius amittitur in tenebris:
 sicut vitus consuetudinalis deficit:
 si operationes non creat. **Et** opibus
 vis suis consuevit et augetur. **Sic** vi-
 na autem deficit: cum ab opibus extio-
 ribus per disciplinam refrenatur. **Ad**
 commendationem etiam discipline vale-
 re potest: si ostendat quantum ipsa vitium reli-
 giosum decoret: et quantum ei expediat.
Item quantum eius defectus in viro reli-
 gioso id decens existat: et quantum ipsi
 proprio noceat. **Quia** primum non dicitur:
 quod per disciplinam corpus humanum. beu-
 tale similitudinem eruit. **Homino** cum
 honore est non intellexit: compatitur
 est iumentis in sapientibus: et filius
 factus est illis. **Bernardus** puto iumentis
 ta dicitur. si loqui pharus esset: ecce ad
 quasi unus et nobis factus est. **Theodorus**.
Qui post carnem ambulat. in ventre
 et libidine prom: quasi irrationabilia

lumentia reputant. Homo ex
corruptione nate. punitate brutale
habz. ad delambilia carnis: genes
viii. **S**ensu enim et cogitatio hūam
cedis imalū pna sūt. abdolesce
na sua. **H**ec pmitis ideret i cor
pore hūano. **A**lii enim debz se habe
corpus qd regit spūs rōnalis: q
illud qd regit solo spūs brutalis.
Alii etiā se de hūe corpū qd regit
spūs scūs: q illud qd regit spūs
malus. **D**isciplinā corpus hūanū.
q ad statū inocentie rēducit: dū
illud subiectū et obediens spūi
reddit. **D**icitur corpus aliū dispositū
cōgruit spūi i statu glorie q i sta
tu grē: sic corpus aliū dispositū cō
gruit ei i statu grē. q i statu solo
nate corrupte. **D**isciplinā ē corpus
honestas: honois str statū. **H**abz
corpū hūanū honore magnū p
spūm: qd ē ei ~~foratū~~ associatū. **E**x
hoc enim ē corpus nobilissimū. ad
qd alia corpora ordinata sūt: ex hac
etiā societate honore maiore ex
pectat: et iā marmū i xpō p
tū cui associatū est suscepit. **A**s
sociatū enim est deitati. et iā cō glo
rifiatū spūi cāto xpī nobilissimo:
ideo valde detrens ē ut i honore se
a iodiāt: et cōtēpnēdo nō faciat
spūm i gloriosū: q illud fecit tā glo
riosū. **Q**uā corpus hūanū sit habi
tatio in qua deus habitat cū spūi
rōnali: decet eā et decora eē et

ornatū. **P**rima ad corinthi vi. **A**q
tū q mēbra vā templū spūs sūt
qui i uob est: **I**n ps. **D**ne dilexer de
corē domū tue. **I**te. **D**omū tuā de
ret sūtudo dne: i longitudinē diez.
Voluit deus suā celeste habita
tione eē ornata. **J**ob xxv. **S**pūs
eius ornauit celos. **S**ic trestre eius
habitationē decet ornata esse. **C**ō
gnostū spūs malū i domibz suis:
et cōgnoscebat i saul quē exagi
tabat. **P**rimo regū xv. **S**ic dō i
domibz suis cōgnosceat. **C**orpū dis
ciplinatū i habitat spūs sūt
discipline amator: q spūs discipli
ne dī. **D**apīe pmo. **Q**uā sōm
nōndū est: q disciplinā uno religi
oso ualde est utilis. **H**oste ei multū
potente ad nocendū. cōdit iuti
lem suū. **M**agna pū sitas est q
corpus noceat spūi: qui uti
est corpus. **D**epaco spūs a corpore
mifestat: qd ei pūcia aserbat. **D**i
corpus immitat spūi. multū pū ei no
ce: cū sit ei multū filiāc: oī tpe.
oī loco est cū eo. **N**ulla pūctio effi
cior est ad nocendū: q filiāc i
mū. **S**uis opacōibz cotidie idig:
net una die sine illis eē p. **V**n si
sint eis nocere: p pūctū tps mag
nū ualde est nocimētū. **F**rotrō
uō. si fiant mō debito. ut spūi sit
utiles: ualde magnū ē lucrū. **D**e
solo strū oris spūs posset dicit: si
os debito mō regeret. **P**ūbiar xv.
De fructu oris sui: unqsp i plebū.

id est repleri potest bonis. **S**icut
male regatur: repleri potest malis.
Deb; spūs habet corpus suū carū:
si a fidelit' seruat. **S**icut dicitur xxv.
Si est tibi suus fidelis: sit t' q̄
aīa tua: quasi frēm sic tracta eū.
Nec soli spūi disciplina ē utilis:
sed enā corpi. **I**n lib' de uita solu
tia. **N**ihil magis expedit sul
to: q̄ seruire sapienti. **E**t uirtu
tū bñandi. nichil utilis corpi:
q̄ salutē aīe p̄uide. **P**rudendo aī
aīe salutē. p̄uidet et suā: pro
curando ei dāpnatōnē. p̄curat
et suā. **I**n fidelis focus cit' labo
re: erit i mercede. **Q**uia tū
nōndū. q̄ defūctus disciplinē m
detens est i uis religiosō. **E**st ei
nūdus qua hoīb; māifestat ei
t̄p̄tudo. **A**pocalyp' xv. **H**ōs q̄
custodit uestimenta sua. ne nu
dus abulet: et uideat hoīes t̄p̄
tudine ei. **N**ūc nuditate hāc
nō erubescit: i futō rōcā toto mū
do de ea erubescet. **P**rimo tercio.
Reuelabo pudēdatuā i facie tua.
et oīdā gentib; nuditate tuā: et
regnis ignominia tuā. **C**urpitu
do spūalis. maxie ē erubescibā
penem. **Q**uā tollerabilia: p̄t̄m
t̄p̄tudine crede. **R**eligiosus
sine disciplinā ē uelud aīal erro
rātū: qd' a mustis sanguinē sugē
tib; molestat: et cuius aspectu
omni ituentiū offendit. **S**ic

religiosus indisciplinatus a sanguine
sua finali sanguine humani sicut
molestatur: et hoīes i eo scandalizant.
Public' xxx. **S**anguis uice due sut
filii: q̄ p̄ clamāt affenasser. **Q**
Qui i nuptiis a rege uisus ē nō ha
bens uestē nuptiis cōgruente: mē
cōuiuas habuit ofusione: et post
dāpnatōnē. **M**athei xxv. **L**igatus pe
dib; et māib; p̄tate eū i tenebras
extiores. **S**icut q̄ i ordine nō h; uestē
ordini cōgruente. s; ordinarū cōi
sacōnē: sua p̄usa cōisacōe alios
scandalizās. i p̄nti h; ofusione: i
futō uicō habebit dāpnatōnē. **Y**sai
ix. **D**estinetū murtū sanguis: cit'
i obustione. **U**bi deest disciplina: spū
q̄ n' atalū est dñs. serus est corpi:
qd' ei ad seruendū datū ē: qd' ual
de mderens est. **P**ublic' xv. **N**ō
deq; suū dñai p̄ncipib;. **H**ic p̄uū
spūi mltū ē ignominiosa: appa
sūptuosa. p̄culosa. **I**gnominiosa
ē. cū spūs natalit' sit carūa ualde
nobilis: cuius apatōe corpi ē carūa
uilius et debilis. **I**hōs. **N**ihil uilius
q̄ a carne uina. **A**ppa ē: qz appus
nichil ē hūli. cū surgit i altū. **N**ō
belua seuor ulla est: q̄ serui ra
bies in libea colla fiaentis. **P**ublic'
xxi. **P** tū mouet' tra. et quartū
sustine' nō p̄t. **P** suū cū regnauit.
Corpi tūq; uilius suus. si dñet' uili
a ipat: ut s; intendat' vno sacri
refectiom. et uentris loa i mūdi.

repleom. **D**uuptuosa est. **B**eruit
em dne gula: tu sigulis diebus
parant uana fertula: et multores
plures idie: de quibz nichil retinet
sed postq de illis gustauit: i loau
titudis et quasi pdicis tti smittit.
Iohelis p. **D**ulcedie: pnt em ex ore uio. **B**nd
Doluptus q tanti hodie est estimat:
ux duoz h latitud me dignos. **N**o
durat delectuo illa: qm duat tisi
tus p gula. et p illo tisiu tot i tita
dne gula parant. **P**iculosa e fut
tus. **C**orpus em tisi seruo maluo
lus nota ipat: aliqui ena morte
spus. **C** **A**rra ipu nondu: qd
mlai u nocet defectu discipline: sic
defectus clausie i vmea. **D**elut
sepes est disciplina. **P**ater celestis
vmea sue sepe tridedit: **Y**saye v.
et mathi xxi. **O**bi h sepes defiat
bona auferut: **Y**saye v. **A**uferam
sepe eiq: et eit i drepron. **L**amsta
ci xxxv. **O**bi no est sepes diripet
possessio. **O**bi h sepes defiat: colu
ber mfnalis intrat et mfiat. **S**er
x. **Q**ui dissipat sepe: mo debiteu
coluber: **M**ordet p moesu culpe:
pdo moesu pene itne: tno moesu
pene etne. **D**cut nomn xxxij. **D**e
uocabut eos aues moesu amassio.
Ite defectu discipline nocet religio
so: defectu bonitatis mdando.
Lamsta x. **A**mitus coeps. et
rius dencu. i mcessus hois: de
miant de illo. **G**regori i pasto

rali **Q**ui statim metus pdidit: fo
ris imconstancia moronis fluit:
atq certoci mobilitate ndicat. y
nulla intus radice subsistat. **P**er
mo ena nocet: qm malo exeplo
corrupt. **D** **D**isciplina vi reli
giosi deu glofiat: pprimu edi
fiat: angelos bonos letificat: ma
los contristat. **D**eu glofiat: sicut
ornato templi ei: scdm illud p.
ad corinth vj. **G**lofiat et pecta
te deu i coepe vto: glosa augus
tini. **S**i no parit i pte. ul par
te tibi ppt deu: qui sibi fecit te
domu. **P**rimu edifiat te u ex
bonu mstrat. **M**athej v. **L**uceat
lux vta cora hoibz: ut videat
opa vta bona: et glofiat ptem
vrm. qui i celis e. **A**ngelos bo
nos letificat: qbz bonitate illoz
ndicat: quoz salute desiderat:
quoz hnt i custodia. et ppt quoz
snt i hac ualle misera. **A**ngelos
malos contristat: sicut ille q dat
carnalitati sue concupias suas. sit
i gaudiu inimis suis: sic ille q
refrenat ea a concupiscntis suis.
contristat inimicos suos. **D**iscipli
na i vto religioso. multu plac
deo. **Y**sac ut sensit uestimentoz
filij sui fragrantia: bndixit ei.
Fragrantia ena uestimentoz spose
laudat: a sponsu canticoz m.
Odor uestimentoz tuoz sicut odor

thurs. Defectus discipline i reli-
 gione: multu deu offendit. Mul-
 tu doluit iacob. videns tuu filij
 sui ioseph. p reuol dilecti sanguo
 lentu: genes xxxvii. Defectus
 discipline deu blasphemat. Dup
 illud pma ad coemthi x. siue co-
 medis siue bibitis. siue aliquid
 aliud facis. oia i glam dei fac
 te: dicit glosa augusti. Si modu
 nate debitu immoderate uocari-
 tatis credis: et uolencia te in-
 gurgites: qntascuq; laudes lingua
 sonat: uita blasphemat. No e
 honor regis celestis. q ppsa sua
 sit iduta ueste uili: ueste salis
 ueteri. assuta ei aliqua pncula
 pam noui. Non est tuis uestis
 regnar: sed uilu psona. *Seda
 ps liba. de his q ualent ad ob-
 tinenda disciplina. Caplin.*
Sunt que ad sextu
 obtinenda disciplina.
 multu uale pnt. *1^m*
 est doctrina. scdm e exemplar: tui
 e freques i pectio opm: qntu e
 pudor. qntu obia: sextu p seue-
 rancia. *Et ad obtinenda disciplina
 ualent doctrina*
Docina ad obtinenda
 disciplina: multu e ne-
 cessaria. *Benem.* Vito nequicia sub-
 repti: *difficile* difficile uitus iue-
 ni est: ducit q rectoru desiderat.
De. *Dequandū e.* posse casu tui
 bonu nobis i flue: et i artibus mi-

noribus ad corpale nratate pmeti-
 bus. no pnt hoies sine doctoe ee
 qd cupiut: uix ubi theommi.
 Pnto magis doctna nra e ad
 uitute discipline: *In libo de uita soli-
 taria. di de nouuo. Si callet i ge-
 mo. si uiget arte. si pnnnet i tel-
 lectu: i pmenta st ta uicior q uita-
 tu.* No ergo refugiat docti. utico
 i bono. quo et i malo uti pnt: qd
 pnt uitutis opus e. *In eode.* Docti
 uult uitus cu huilitate. qri cu labo-
 re: habet cu amore. *In eode.* *1°*
 docenda est. scdm aplia i stitucione.
 ut exhibeat corp9 suu hostia uiue-
 te. stam. deo placere: ronabile ob-
 sequiu suu. *Hostia uiues d; esse
 corpus: ut mortificent uicia: et fue-
 nata.* Ad colozenses n. *Mortificate
 membra uia q st sup tra: sz mebra
 ueteris hois. q st uicia.* Ad galathas
 v. *Qui xpi suu: carne sua infixert
 cu uicis et concupscens. mortuu d;
 ce corpus sibi et mudo: uiues deo.*
*Quens e hostia si assit animo: uita
 ate et uita opm. q ex ipa pcedit:
 mortua e hostia i illis. q sine carita-
 te suu: et ieiunado ul alit i di ser-
 uicio corp9 suu affligunt.* *Hostia
 sta e: si macula culpe dest.* *placit
 deo: si ita inteno assit ut pue ppi-
 deū fiat.* *Obsequi ronabile e: cu ca-
 uet ne excessus fiat.* *Leuitici n. Qd
 quid sacrifici obtulcis: sale condies.
 N. atheri ix. Ois uictima sale.*

saliet. In lib^o de uita solitaria. Si
vigiliet ieiunia et alia huiusmodi
ex indistinctis uicis sic agant. ut id
deficiente spiritu. ul' languete corpore
spiritualia impediant. qui sic. corpi
suo tulit boni operis effectum. pro
exemplis. honore dno. sacilegus est.
et horum omnium reus. id eo. **N**ecessari
sunt ei qui in religione noui. tam
illi qui per gratiam magnam est factu
rus. hinc equum. qui labori uic suffi
ciat. si corpus suum disciplinatum. q
spiritu sit adiuuamentum. non uic impe
diunt. Non est commendabile i cap.
q amoniam suam non sunt. nec ino
uicio. q de hinc q sibi apponunt ad
sustentationem corporis sufficientem non
accipit. In eodem lib^o. Durus tracta
da est corpus ne rebellet. ne isolestat.
sic tamen ut seruicium sufficiat. q ad ser
uendum spiritum datum est. **U**trum
uic. nec sic habendum est. tam
propter illud uic. sed tam sine eo
uic non possumus. fedus enim qd
habemus cum corpore. non quicquam uolu
mus abrupere possumus. sed legitime
eius resolutionem patient nos expec
tate oportet. et interim q legitime fe
deis sunt obseruare. In eodem dicit de
nouicio. Docendum est sic hinc corpus suum
sicut egrotum comedatum. cui ena
mulat uolenti. Tutilia sunt neganda.
utilia uo ena nolenti ingerenda.
Sic de eo age. sicut non de suo. si
eius a quo. pro magno empti

sumus. In eodem. Docendum est tamen.
qd propter ipso dno p pphiam uic.
Dicitur me post corpus tuum. Be
thel xiiii. multumq cauendum ne
p necessarijs uic huius ul' iroino
dis. a pposita rectitudine ul' digni
tate nate. tamate corpus suu sinat
T aliquo aliquo degenerare suu suu.
Ex ad obtinenda disciplina ualeat
exemplum multum ualeat. **E**x
ad obtinenda disciplina. **E**x
maioris efficacie est exemplum q uic.
Beneat. longum iter p pcepta. bre
ue et efficax p exempla. Binar
dus. Efficacior est uox operis. q
uox sermo. Ubi ondit qd si
debeat. exemplum ondit qd fieri ua
leat. et ad opandum aiat. et opa
te qfortat. Hugo de sdo iudoe.
In bonis similitudinis dei forma ex
pressa est et idcirco cum eis pimita
tione imprimi ad eius similitudinis
ymagine. nos quoq figuram.
Sed sciendum. q sicut cera nisi
prius emollita fuit. formam non
recipit. sic et homo quidem p
manu actionis aliene ad formam
non flectit. nisi p p huiusmodi ab
oi clauis rigore molliat. Neq
enim p exempla altius aliqui possit
in melius reformari. quoadhuc p
clauis uic. et bona aliena op
pugnat. et sua mala defecit.
Necesse est q. ut si bonos imi
tari ueraciter uolumus. p uera.

hūilitate ad obiam. corda mra
 ppariem? quatenus iuta mra
 tanto citius ad nouitate rede
 at: qnto pmprius i omē qua
 vidat ututis spem. p uolūtaria
 obiam se iclmat: et tanto artius
 ei ue fugit boitatis icpuit the
 rere: qnto artius studet bona ali
 or imitai poria q cape. Vere tale
 fute ymago sigilli fiale ipmit.
 Accendendi sūt qui i religione sūt
 noui. ad dei amore. et ad deside
 riu deponedi uite uetustate. et
 assimedi uite nouitate: ut ex
 bona ad eor i formatiōe eor pfi
 niant. Ad accendendū uō ipōs:
 multū ualeat iū dei. In ps. Igm
 tū eloquiū tuū uehemēt. Itē e
 loquiū dñi iplāmauit eū. pub
 rex? Oīs pmo dñi clipeus igni
 tus ē. Clipeus. qz defendit a ma
 lo: ignitus. qz accendit ad bonū.
 Hēme xxxij. Rōne iūba mea
 qī ignis. It sicut exēplū bonū
 ad obtmendū disciplinā multū
 ualeat: sic exēplū malū multū no
 ret: maxie i illis i quibz uiuit
 amor scli: molliens eos ut de
 formitate seculi facile recipiant.
 Ideo i aliquibz claustris discipli
 na pfecta nō obtinet: qā qd dor
 trina suadet. eā dissuadet. V
 bo hoīnes digunt ad salutē:
 manu i pellūt ul trahūt ad dāp
 nationē. Itūstia xxxij. Vng e
 distās et vng destrues: # quid

pdest illis nisi labor: **Ad obti
 uenda disciplina ualeat ipectio opm
 ca. viij.**

Disciplina etiam ualeat ad obti
 nendū disciplinā. sicut q
 i religione ē. cotidiana distussioe.
 locutioes. cogitatioes parit et facta
 sua apud semetipm exannēt sol
 licite: attendēs nō sola qd agat:
 sed etiā q intentōe illud agat: fre
 quent cogitans. an qd faciendū ē
 faciat: an bono opm malū aliqd amf
 ceat: an bonū qd agit. qnta opteat
 diligencia i pleat: an altius bonū
 ut suū diligit: et si suū malū ut al
 teris malū reprehendat: p singulos di
 es uitā suā ad iudiciū uocare debet:
 mane considerat qd egit p noctē. m
 uestra qd egeit p die. In qd ex hīs q
 agenda erāt neglexit: aut si quid
 ex eis que agenda erant psumpsit: si
 i aliquo ope in sidns i mra suplan
 tatus fuit: et ex cogitacōe qualis fraude
 illius futura caue possit: iuxta exhor
 tationē apli. semetipm sollicito de cus
 todie. It ut hoc melis face possit:
 ab aliis oculos suos multū aūtē: cū
 pphs uicinis bellū hēt: rixā uō cū ali
 cius uicinis declinat. Sapies. p dū ē
 stulticie. aliena uicā cernē: sua ob
 liuisci. Dixit dñs moysi: exodi xiiij.
 mitte manū tuā i sinū tuū. Quā
 cū misisset i sinū: protulit leprosa.
 Retrahe aut manū tuā i sinū tuū.
 Retrahit. et protulit iterū: et eāt filio
 carm relique. Ille que dñs de mari
 mūdi ad religionē assūpsit: manū.

in simū mittit: qm̄ in corde suo opa
rōnes discutit: in quib9 ī principio
leptam p̄ci dephendit. Sed ī sper
tionē istā fr̄quētando. tandē ad
p̄uitatē opm̄ p̄uenit. **Et ad obtine
dā disciplinā ualeat pudor illa. 11^m**

Ad obtinendū etiā discipli
nā multū ualeat pudor: qd̄
patz p̄ hoc qd̄ p̄ius des̄bens mo
destiā. quā dixim9 eē idem qd̄ dis
ciplina aut. Modestia est uirtus. qua
pudor honestatis. pura et stabile
cōpat auctoritatē. Pudor qui est
timor īp̄tūditū ul̄ fugi rei t̄deren
tis: dectm̄ando t̄derentiā t̄xtiorib9.
effiat ordm̄atōnē certiorē. q̄ mo
destie est: et sic op̄at auctoritas. seu
gr̄uitas pura. nō h̄ns am̄xtionē
sui contrā s̄z uilitatis et īstabilit̄.
Pudor em̄ q̄ eā effiat: ip̄am q̄suat.
**Dicit aut̄ pudor honestatis. ad dif
ferentiā fatu pudoris: quo aliqui
de hoc erubescūt: vñ gl̄ozia de
beret. Et nōndū qd̄ sc̄dm̄ damaste
nū. erubescētia est optima passi
o: et max̄ie ei qui nouus et q̄si
iuuens ē ī religioē. P̄hs de quo
dā iuueue qui erubuit: salua res
est. Seneca. Verūdia bonū ī ado
lescente signū ē. Bernard9 sup̄ra
tū. Nestio si quicq̄ gr̄atius uē
cundia ī moib9 hom̄i dephendi
queat. Verūdia om̄ est orn̄te e
tati: sed ī teneta etate. amplius
pulchriusq̄ em̄tesat. Quid amabili9**

uicando adolescente. Quā
pulchra her et q̄ splēdida gēma
ī uultu adolescentis: q̄ ī m̄ine
dubia. bone m̄tia spei. bone ī
dolis m̄der. Quid ita turpilo
qui. et oīs dem̄eps turpitudis
fugitūat. **De. Verūdia sp̄cūl
gl̄a consistē. fame custos. uide de
cus: uirtutis sedes. uirtutū p̄ma
e. uatē laus: īsigne ton̄shonef
tatis. Et ad obtinēdā disciplinā
ualeat obia illa. 12^m**
Tem obia multū ualeat
ad obtinendū disciplinā. Quid
ad religionē uenit: debz habē
uolūtate bonā. q̄ ī mat̄ia ton̄
religionis: quā p̄ci sp̄uali locū
dei tenenti formandā d̄z offere.
**In libo de uita solitaria. Quid
q̄ bonā h̄ uolūtate habuit: se
cū habz quicq̄ ad bene uiuendū
ei opus est: q̄uis bone uolūtate
nō p̄t̄ credi expedit. Sed frenā
da est: et max̄ie ī m̄p̄iente. re
gat p̄t̄ obie regula bonā uo
lūtate. illa uō corp̄us. In eodem.
Simplicitas sicut aliqd̄ habens
ī seip̄a nature dei. hoc ē uolūtate
tem simplicit̄ et bonā: q̄ ī futuri
boni hoīs ī formē mat̄ia. īp̄mo
dio cōsūsiōis sue. actō suo offert
eā formandā. Itē ī eodē dicit de
nouo hom̄e: qd̄ tāq̄ a sigulo sig
mentū. lege quadā mandator.
q̄ ī m̄amb9 aliens faciend9 est
et formand9 ī oīs panā. in rota**

uolubilis obedie. Quia uis de
 beat esse eis obia: ibide ostendit
 hinc ubi. **P**fecta obia est: max
 ime incipiente in distretu: hoc
 e no distre quid ul' quae papi
 at: sed ad hoc tantu mti: ut si
 delit et huilif fiat: qd a maiore
 papi: **L**igni em stie bom et ma
 li i padiso. censua distroms e
 i ronsuone religionis. penes pa
 trem spuale. qui diiudicat oia:
 et ipse a nemie iudicat: ipius est
 distre: alior e obedie. **A**da gusta
 uit ad malu suu de ligno ueti
 tor: edoctus ab eo. qui suggerens
 ait: **Q**uae pcept uobis deus. ut
 de ligno no comedetis: **S**ic diste
 tio. cur pceptu sit. **E**t addidit: **D**i
 cebat: qz qua die comedetis. ap
 pient oculi tui. et eritis sicut di.
Sic ad qd pceptu sit: q deos fici
 no smat: distremit. comedit: i obe
 diens factus e: et de padiso eiety
 est. **D**ic et nouicu prudente i
 aggregatione durae ipossibile est.
Dultus fiat: ut sit sapiens. **E**t h
 sit ois distre: ut i hoc nulla sit ei
 distreuo. **H**ec ois sapiat: ut i har
 pre nulla sit ei. **E**t non du q cu
 corpus ordme nate debeat obedie
 spui: rectius ac tutius sepe obe
 dit: **T**altes sz i aliquo vno spuali.
 q i semetiso. **T**ruendu e corpi
 regime illis spuis: qui tu frequit
 illud male rexit. **D**uspectu p re
 iudicu illis spuis: q amoe immo

e conuictus corpora. **B**ernardus lib
 de consideracione. **A**mor ul' odiu: uita
 tis nescit iudicu. **O**bia talis: a li
 bidine uicior miete purgat. **P**omape
 tri stdo. **A**as uas castigantes i obia
 ciuitatis. **I**pa etia uirtutes i serit: **G**re
 goria. **P**ola obia uirtutes menti i serit:
 i seritas q custodit. **O**bedia no ta e
 utus q mti uirtutu: ut d' gregoria.

**De ad obtinenda disciplina valeat p se
 Perseuerantia in tali obedie: ueracia
 multi ualeat ad obtinendu** **Sa. xj**

Disciplinam psonae. **A**d ronos vj hu
 manu dico p' i' mitate carnis ue
 dicat exhibuistis membra ura serue
 imudice et iniquitate ad iniquitate: ita
 nunc exhibete membra ura serue iusti
 tie i iustificatione. **I**n libo de uita solu
 taria. **A**udiat hoc. hactenus autem corpus
 sui. mancipat aialu ho: q ia trahit
 corpus subde spu: et adaptat semet
 ipm ad ea que dei sut papienda
 ad eruenda sede seruitutis naitate.
 et carnis sue dnante osuetudine:
 se accingat: naitate sibi faciat cont
 nentate. et osuetudine cont osuetu
 dine: et affm formet cont assertu:
 donec plena mereat pape delatoy:
 ut delatoy scli et carnis p' d'm co
 siliu apli. salte tantu eu delatet tate
 ere. qntu p'mu delatet eas habet:
 tantu delatet eu de membris corpus sui
 serue iusticie in iustificatione: qntu
 p'us delatet serue imudice et in
 quitate ad iniquitate. **H**ec em e p'ro.

hominis naturalis in suo statu. ul' nouum
inueniens. **O**bedia p'seuerans. nouum
ad p'fectionem adducit. In eodem lib' **R**e
media crebro mutata nocet: natura tur
bant: egru' discernunt. **N**am qui aliq'
tendit: si una et recta tenet via: cito
p'uenit quo tendit: et utinam a laboris
suae fine. **S**i uo multas aggredi' uias.
errat: nec laboris aliqui fine fut: q'
error no' h' fine. **N**o ergo te mutos:
nec aliud p' alio accipias: sed usq' ad
finem p'fecte sanitatis. medicinalis
obie' remedio utere. **E**t non dicit q' p'
seuerancia que e' continuus boni seu
p'manencia i' bono. diuturnalis ul' fi
nalis: est ualde magne efficacie. **H**obru
em' addit. **V**enem. **P**seuerandū e': et
assiduo labore robur addendū. In li
bro de uita solitaria. **R**usticus durus
h' neruos: fortes lacertos. **E**ratitio hor
ferat. **S**ine ea. torpore mollescet. **V**o
luntas fut' usū: usus ex'aciat: ex'aciat
ures i' oī labore subministrat. **I**te p'se
uerancia difficilia et aspa. facilia et
suauia fut'. **B**ernardus i' eplis. **D**ubito
p'cedenti de umbra ad solē: de ono
ad labore: graue cernit' omne qd' i'ci
pit. **S**ed postq' ab hīs dissueste. et
ad illa paulisper se assueste cepit:
usus tollit difficultate: inuenit p' fa
cile esse: qd' ipossibile ant' putauit.
Pseuerancia nichil i' p'sentem r' d' inquit.
Venem. **N**o despicio durato: nichil
e' qd' no' i' pugnet p'tinax opa. **A**t ten
ta ac diligens cura. **V**idemus debiles
mulieres femilis etatis: p'seuerando p'e
grinatōes longas p'ficē. **I**te uidemus

natura continue opando de modo
in mire. additōne p'ceptibili. mag
na arborē efficit: et aqua q' adeo
mollis e'. lapide ualde durū p'se
ueranti p'cussione exuauē. **P**se
uerancia i' p'nti hoste uincit: et
cōsolacionē accipit: ad qua' q' non
p'seuerat no' p'uenit. **A**pocalyp' 7.
Vincenti dabo manā absconditū.
Ite remissus i' seruitute uincet re
manet: s'dm i' d' p'ubior' xij. **A**u
mus remissa tributis seruet. **P**se
uerancia i' futo' coronā app'ndit:
s'dm illud. **S**ima ad corinth' ij. **V**na
accipit brauiū: s' p'seueras. **B**er
nardus. **V**nas dyabolu' soli sep
p'seuerantie i' s'idiā: qua' sola no
uit coronari. **G**en' m'. dicit' est
serpent. **T**u i' s'idiā abis calaneo
eis. **I**te **B**ernardus. **S**tudete p'seue
rante: q' sola coronat. **G**risost'us
Tolle p'seuerantiā: obsequi merce
dē no' h'. **R**ultū e' utilis p'seue
rancia i' bono: seu continuatio i'
bono. **F**acit em' osuetudinē. q' est
altera natura: et multū noxia. ualde
timenda p'seuerancia i' malo. que
mala osuetudinē facit: q' est q'si
cathena ferrea. qua aliq's ligat':
et ligatus a dyabolo tenet'. **A**ug'
i' lib' o'fessionū. **S**uffragā ligatus.
no' ferro: sed mea ferrea uolūate.
Velle meū tenebat i' m'it'us: et i'
michi cathena' fereat: et cōstrin
gat me. **Q**uippe ex uolūate p'usa
facta est libido: et dū seruit' libi

dimi facta est consuetudo: et dū
 consuetudini nō resistit. facta ē ne-
 cessitas. **P**ubior v. Iniquitates sue
 capiūt ipiūt: et fimbria pāte suoz
 quisp̄ apringit. De hor seruit dy-
 abolo q̄ pānt: qd̄ ope suo malo se
 ligat: et ligatū dyabolo se tradit
 crinandū. **Q** Difficile consuetudo
 mala relinquit: cū sit q̄ natū. Ra-
 tiā expellens: furta tū. usq̄ tētur-
 ret. **P**ubior xxv. **P**ubia ē. Adolef-
 tens iuxta uia suā. etiā cū semit
 nō recedet ab ea. **H**erme xii. **H**i
 innumē potest et thopp pelle
 suā: et pardus uaietate suā: et
 uos potestis bñfacē cū didicistis
 malū. In suscitatore lazari. quo
 figuratus est qui assuetus ē p̄m̄s:
 dñs fremuit: lacrimatus ē. clama-
 uit: quia difficile surgit. q̄ moles
 male consuetudis p̄m̄t: ut d̄ glo-
 sa sup̄ ioh̄is xi. Consuetudo ma-
 la ē uelut lāguoz iueteratoz: qui
 difficile curat. **S**cripta x. **L**āguoz
 p̄m̄oz grauat medicū. **C**usdē x-
 vii. **A**n lāguozē adhibe medicīā.
Senem. **R**ing negom̄ habet me-
 dicit: si ad retens uicū adhiberet.
Sequent̄ tenet et rudes recta
 monstrante. **N**on potuerūt dis-
 p̄uli expellē malignū sp̄m̄ a quo-
 dā i quo fuerat ab infamia: mathi
 ix. **H**asilij. **D**icit nō p̄t aliquis
 didicē liguā matnā: sic uix longā
 p̄m̄ consuetudine. Consuetudo mala
 ē sicut gutta. que subintrauit
 ossa: que uix expellit. **J**ob xx.

Ossa ei replebūt uinis adolefcentie.
Difficile reuocant̄ ad salutē: qui vi-
 consuetudis trahūt ad dāpnatōne. **P**u-
 bior xxiii. **F**os qui trahūt ad itatū.
 liberae ne cesses. **D**ifficile est retinē
 equū qui ichoauit cursū suū: sic diffi-
 cile est eū corrigē. qui consuetus ē ma-
 lis. **H**erme viii. **N**ullus ē q̄ agat per-
 tenciā sup̄ p̄m̄o suo dicit. **Q**uid fen-
Sed om̄s cōisi sūt ad cursū: q̄ equus
 cū ipetu vadēs ad preliū. **T**ertia p̄
sc̄di libri de disciplina i h̄itu. Ca. vii.
Siquē de partibz discipline.
Hugo de s̄o uictore. **Q**uatuor
 sūt in quibz p̄cipue conseruanda ē
 disciplina: sc̄z i habitu. i gestu. i comē-
 tione. **P**ro cauedū q̄rē dū sit i ha-
Quendū ē seruo dei. qui **bitu.**
 in religione est: ne hūilitate
 uestiū. quā religio requirit erubescat:
 et ne uestibz male placē querat. **N**e
 ne ex eis apud homines gl̄iaz affectet:
 et ne sc̄dm̄ prudentiā carnis. carni sue
 suauia p̄uaret. **A**d necessitate uestes
 habeat: quā bñatq̄ detm̄at: lo q̄ns
 de illo iibo actiū n̄m̄. diuidebatur
 sigulis p̄ur cuiq̄ opus eāt: hoc ē i q̄r
 q̄ntū ad idumētū. qd̄ et nuditate te-
 get: et frigus repellēt. **A**ugustinus.
Tibi uestis pura crūdēt nō ad pul-
 chritudine. sed p̄t necessariū tegumē-
 tū: ne dū exquisitis uesticris: altēa
 turpitudinē assumes. **P**ma ad th̄o-
 theū vi. **I**n abentes alimētū. et quibz
 tegamur: h̄is contenti s̄m̄. **I**n

religione hūilitatis uestriū ē glōsa:
 supbia uō ignōmōsa. Legit̄ augusti
 nū dixisse de se. fātor de p̄ciosā uesti
 te erubescō. Nō decet hāc p̄fessionē?
 nō des hanc amōtionē nō des hē
 mēbra. nō des hos canos. **H**ester
 xim⁹ **T**ustis q̄ abhōmēt signū sup
 bie et glōie mee. Nōn debz querere
 suus dei cōparlē ornātū quo place
 at mūdōz sed spūalē quo placeat
 deo. **A**ugustin⁹. Nō affectat uesti
 bus placē sed morib⁹. **C**onfusi sūt
 qui p̄ tlia hōib⁹ placēt: qm̄ deus
 p̄reuit eos. **N**on dē etiā ex uerbis
 uestib⁹ glām querē. **E**stāstia ix⁹. In
 uestitu ne glōieis unq̄. **B**inard⁹.
Cui glāf de ueste. silis ē furi glānti
 de rautior: q̄ p̄t p̄tām ade. **I**ntrōduct⁹
 ē usus uestiū. Nō est glōios⁹ hōi.
 cū sit cūtiā ualde nobilis. ornāt⁹. quē
 a uilib⁹ caturis mendicat. **O**m̄is glā
 filie regis ab int⁹ debz esse. **D**enatus
 decet mām tāqm̄ dnām: nō carnē an
 callā. **B**inard⁹. **M**agna abusio r̄ nimis
 magnā: dnām ancillai. et ancillam
 dnai. **D**upbus uult ornai extius: hūi
 lis interius. **J**ohis vi⁹. **E**ū qui uēit ad
 me: nō cinā foras. **G**losa. **S**upbi est
 foxas eici: qui nichil habz ī bono m̄
 teriori. nec hīc nec ī futūo. **B**inard⁹.
Fusi sum⁹ extius. et de regno dei qd̄
 int̄ nos est. relatis ueris ac phēm
 bus boīs. foris q̄rim⁹ uanā q̄solatōz
 de uanitatib⁹ r̄ īsanis falsis: ac iam
 religiois antique nō solū uirtutē am
 sim⁹. sed nec sp̄cām retinens. **E**st
 ip̄e habitus nr̄. qd̄ et dolens dico

qui hūilitatis solebat cē t̄signe:
 a monachis nr̄i t̄pis. ī signū potēt
 supbie. **O**ra ī nr̄is p̄uicis uicim⁹.
 quo uestiri dignem: **R**ules et mo
 nachus ex codē p̄ano. paritū sibi
 curullā et claudē. **C**onstie nō
 carm: p̄curanda est suauitas. **B**in
 ard⁹. **X**p̄us qd̄ molestus ē carm
 elegit: id ergo meli⁹: et magis
 diligendū. **I**dē. **N**emēro q̄ appor
 cardius p̄m̄i sūt leuocē: et cō
 uisatō constiām. **Duodecim rē**

Et nōndū hēnsibilia i hūm
 q̄ ī habitu multa possūt
 esse rēphēnsibilia: de quib⁹ r̄.
 tangē sufficiat. **P**rimū ē nimia
 p̄ciositas: scdm̄ ē nimia subti
 litas: t̄m̄ mollicies: quartū
 nimis mitor: quātū cōposiō irre
 ligiosa scdm̄ sc̄li uanitatē: sextū
 indecens cōaptiō q̄ attendit̄ ī
 mō portandi. **S**eptimū exāstia
 extraneitas: octauū īmūdiā: nō
 nū nimia breuitas: decimū m̄
 ma magnitudo: undecimū sup
 flua uestiū multatudo: duodec
 imū cū p̄uolose acquisitus est
 habitus: s̄z ul' p̄cō eius. cui⁹ est.
 ul' p̄cō altius. **A**liqua hortim
 git hugo de s̄to uictore h̄m̄ ubi.
Amatōres religiois amācē debēt
 plus uestimenta uilia q̄ p̄ciosā:
 plus grossa quā subtilia: pl⁹

57
 27
 37
 21
 61
 1
 8
 11
 12

appa q̄ mollia: plus neglecte
 q̄ curate cōpōita ul' adaptata. In
 lib.º de uita solitaria. Intentū mte-
 rioribꝫ suis animū. magis decet
 oīa extiora sculta et neglecta. Di-
 ligentia circa uāitate extioris or-
 natus: signū est negligētie cō-
 mitorē ornatiū. Bernardus Non
 tantū curaret corpis cultus: nisi
 plus neglecta fuisset mēsculta
 uirtutibꝫ. Ornatus corpalis: īpedi-
 mentū ē ornatus spūalis. Lypang.
 Serico et purpura indute xp̄m
 induē nō pnt: auro et monili-
 bꝫ et margaritis adornate: oena-
 menta cordis et pectoris pdiderūt.
 De p̄iositate uestiū dicit glosa
 sup illud luce xvi. Qui t̄duebā
 purpura et bisso. Si cultus p̄io-
 sū uestiū culpa nō ē: sermo
 dei nō tā uigilantē expr̄met. q̄ di-
 ues purpura et bisso induty. ap̄
 m̄scos torquet. Gregorius. Nemo
 p̄iosa uestimēta n̄ ad ianē glaz
 queit: uidelicet ut honorabilior
 retis uideat. Nemo uult ibi p̄io-
 sis uestibꝫ indui: ubi a nemine
 p̄t uidei. Solebat apl̄s mulier
 t̄ueste p̄iosa orare: p̄ma ad
 thimothi n̄. Quid ḡ faciendū est
 uiris: Nertatōe sapiēs. trossellū
 et p̄iosū uilibꝫ opit. Ex quo sa-
 tis patz. q̄ īsipientē agit: q̄ corpꝫ
 uile p̄iosū t̄duat. Idē patz p̄h̄
 q̄ rex gl̄e ī mūdū uenēs ī sacro

carinis n̄re mortalis. hōibꝫ appare
 uoluit. De quo ip̄e ī ps̄ d̄t p̄a suo.
 Non didisti sacm̄ meū. Si d̄s p̄m
 p̄iosū uili carne inducūt: uerisile
 est: q̄ carne uile p̄iosū t̄duat nō
 luit. Et uestiū subtilitate ī scribꝫ suis
 reprehendit bernardus h̄is uerbis. Que-
 rit ad induendū. nō qd̄ utilius s̄
 qd̄ subtilis iueniat: nō qd̄ frigus
 repellat: sed qd̄ supbie cōpellat:
 nō demqꝫ iuxta regulā qd̄ uilius
 cōpari p̄t: sed qd̄ uenustiqꝫ p̄mo-
 uamqꝫ ostentat. Idē de mollitie
 uestiū. Mollia inquit t̄dimenta:
 ai mollitie t̄dicūt. Nō decet eos
 qui ad desertū claustrū cōfugerūt
 indumēta mollia. Mathi xvi. Qui
 mollibꝫ induūt: ī domibꝫ regū
 sūt. Et sup illud mathi xvi. ipse
 iohes hēbat uestimētū de pilis ca-
 meloz: et glosa. Verus dei nō de-
 bet habē uestimētū ad deatē ul' ad
 delectatōne: sed tm̄ ad regendū in-
 ditatē. Nō d̄at hōmē uirile ueste
 habē muliebre. Iheo 9. Nō tenēa
 uestis. sed mūdicia mētis: ornatiū
 fuit clerici. Iherod̄ xvi. Nō t̄duet
 uir ueste fēmea. De m̄iore qui
 attendi uidet ī colore et ī mūdicia.
 dicit Seneca. Nō splendeat toga:
 nec sordēat. Iheo 9. Ornatus et sordes
 patri mō fugienda: q̄ alter deli-
 cias alter glaz redolet. Idem. Per
 affectatē sordes. nec exquisite de-
 licie: laudē parūt. Et de augustinō

legit: **B**estimenta eius et calciamenta
nec intada minuit: nec abiecta pli-
mit. **S**olor nalis magis uideri cog-
nue uiris religiosi: cu iuxta uer-
bu augusti. omis implens mandatu
euangelicu. de duabz tunc dat vna
hoi no habenti: sufficere debz homi
mendicanti. color qui sufficit omi ele-
mosina danti. **D**e ueste exinea.
habet sophome pmo. **V**isitabo fr-
omnes qui indua sut ueste pegna.
Longitudo uestis imma ismuat re-
phensibil **l**uce xx. ad no dicente.
Atendite a sribis. qui uoluntambu-
lae i stolis. **P**tola e uestis longa.
frequet que puluis uane glorie
delectat: cauda uestis sue. qua p-
se trahit. alis sic puluere con-
citatur. **U**estis nimis breuis viru
religiosu no deat. **D**e curatone
uestiu dehonestata sut sui da-
uid. a dno filioz amon: n. v. gu-
deno. **D**e multitudine supflua
uestiu dt **B**inardus. **C**lamat mi-
di clamant famelicis: et co qum-
nobis fame et frigore miserabili-
laborantibz. **Q**uid qferut tot
mutatoria ul extensa ipartitio: ul
plicata i manicis: **J**acobi v. **A**gite
munt diuites. plorate ululantes: r-
uestimenta vra a tincis comesta
sunt. **V**alde cauendu e hoi in
religione: ne uestis sanguinol-
ta sit sanguie pta. **J**emie sdo

In alis tuis e tuentus sanguis
aiaz. **A**le iste intelligi pnt ex-
imitates supbez pallioz. **I**ns a-
lis uolat i infim: no i celu. **I**n
alis qns tuent duplex sanguis.
sanguis paupm s. spoliatoz:
ex quibz e uestis illa. q iudicio
septie sut sanguis et uita pau-
per. **S**trastia rrim? **P**ams e-
gentiu uita paupu e: qui de-
fraudat eu. ho sanguis e. illus
e sanguis psona. q illud defert:
sciens illud ee de re iuste acq-
sita. **N**ors em sua. ut frequer
latet ibi. **D**e disciplina i gestu

Siquit **d**estipio gesta
qa. **e**m.

De disciplina in gestu

Est aut gestus motu ul dispo-
sio mebroz corpis: et indicat
corpis gestus dispostione a et mo-
tus. sicut effus causa. **B**inardus
Ex cordis thesauro prodeit quicq
fons apparet uincor. **D**amit cor va-
mitatis nota i gestu corpis. **D**ebet
seruus dei. et interia cora deo: et
extus cora prio i darentia tunc.
Benema **B**i contines cor: et ai tu
et corpis motus obsua ne iderari
sint. **D**e gestu rephensibili.

Et non dnt. q mit gestus cor-
poris aliqui s. rephensibiles:
et aliqui comedabiles. **D**e rephens-
sibilibz uo: octo modos pone suffi-
ciat. **P**rimus pmet ad supbia: de
quo habet ysaye m. **P**ro eo q cle-

uate sūt filie syon. et ambulave-
rūt collo extento et recta. Et pro-
hibeō vñ? **S**er sūt q̄ odit dñs:
et septimū detestabiā aīa ei⁹. **O**-
culos sublimes. **J**ob xv? **L**ucurrit
adūsa deū erecto collo. **A**dūsa
p̄tinet ad iracūdiā: cū aīm⁹
ita mot⁹ est: cor acensū stimil-
ne palpitat: rosp⁹ tremnit lingua
p̄dit: fūces ignescit. **P**er est
illud poete: dephendas aī cor-
mentū latentis iegro rosp⁹. **T**
Tert⁹ p̄tinet ad lastuā seu pe-
tilanciā: de quo habet ysaye m⁹
plaudēbāt ⁊ ābulabāt: pedibz
suis rōpōito gradu mcedēbāt ⁊
Quart⁹ p̄tinet ad pigrinā:
et est cū mīma tarditate. **R**imna
mūdus mīstr. multū displicet
dño: s̄dm illud **p**ubioꝝ vñ? **B**it
arētū dentibz et fum⁹ oculos: sic
piger hñs qui miserū eū. **R**o-
lestat em̄ eos. sicut arētū dentes:
et fum⁹ oculos. **S**trāstia xxv?
De stercore boum lapidabi⁹ pi-
ger: et oīs qui tēgeit eū erui-
net ⁊ man⁹ suas. **S**trānd ue-
locitas multū ei placet: s̄dm
id **p**ubioꝝ vñ? **V**idisti virū ue-
lore iope suo: corā regibz stabit
Quīnt⁹ p̄tinet ad astanciā: **V**
de quo habet **p**ubioꝝ vñ? **H**omo
apostūm virū iūtilis gradit⁹ ore
pūso: tenit pede digito loquit⁹
Sext⁹ p̄tinet ad mollitiē.

que est mīma tenentudo. sue ipa-
cencia rei durē: de qua habet deu-
thom⁹ xxvñ? **T**enera mulier et
delicata que sup̄ trā ingredi non
ualebat: nec pedibz uestigiū si-
gē p̄t mollitiē et tenentudmē m-
mā: tūdebit vno suo. **S**ysa-
ultia. **N**ō uombēis mollis et tenēa.
Pubioꝝ vñ? **Q**ui mollis ē
et dissolut⁹: si est sua opa dissi-
pantis. **M**ollis cedit duriciē cū
i ope occurrit: et illud nō p̄ficiat.
Dissolut⁹ q̄ nullo amore ligat⁹
ē ad opus idē fct. **S**eptim⁹
p̄tinet ad negligentia. **I**n eo est
negligentia i quo deficit dilige-
cia: q̄ nō curat qualiter opus cho-
atū p̄ficiat: utrum bene ul' male:
sed ut solū de illo se expediat.
Nultū decet ut qui regi glē
m̄p̄tat: i suo m̄stio diligentiā
habeat. **H**ec est que deū hono-
rificat: **p**ubioꝝ vñ? **M**ulier di-
ligens: corona est vno suo. **D**ia
em̄ diligēs: sponsū suū xp̄m
honorat. **A**d diligentiā monem:
pubioꝝ vñ? **D**iligenti⁹ crede
agrū tuū. **O**ctav⁹ p̄tinet ad
dissolutiōē: que ē mīma tūm-
ditas: de qua cāstia nō. **P**edis-
solutis corde. qui nō cōdūt deo:
et idō nō p̄teget⁹ ab eo. **D**e gestu
Siquis de cōmendabili
cōmendabili gestu: que

hugo de s^{to} iustore notificat hinc
uibus. **P**rimo diligent^r obseruandū ē.
ut sigilla mēbra suū teneat officiu:
nec usurpent alienū. **D**em ut unūq^d
q^d suū opus tū debeat ac modeste i
pleat: ut p^r idisciplinā. oculos aspici
entū nō offendat. **I**dem. **D**istinctio acti
onū i mēbris q^d uanda ē. ut sⁱz agat
unūq^dq^d mēbrorū ad q^d factū ē: ut
nec loquat^r manus: nec os audiat: n^o
oculus lingue officiu assumat. **S**ūt q^dda
qui nesciūt austeritātē n^o buccis patē
tib^{us}: alij loquētes digitū extendūt.
supercilia erigūt: et oculos rotantes i
p^rofunda q^d uideatē defigentes. curda
m^rimiserū magnificē conatū ostē
dūt: alij caput iactāt: comā erci
tūt: uestimēta ad aptando cōpo
nūt: et lateā cubitādo. pedesq^d
extendēdo. ridiculā sans ostēti
tionis foanā fingūt: alij q^d ambe
aures ad audiendū facte nō essēt.
alterā tū collo detorto uon uenē
ti opponūt: alij nauigūt brachijs
i^redentes. et duplici quodā mon
stro. vno et eodē t^{em}p^e. pedesq^d de
orsū i^rtra ambulāt: et lateris sur
sū i^r aere uolat. **Q**uod ē q^d mōstrū
hoc q^d siml^r i^r se fingit hōis i^rcessū.
i^r nauis remigūt: et auis uolarū.
Prima igit^r custodia disciplinē i^r ges
tu est: ut unūq^dq^d mēbrū i^r eo offi
cio ad q^d factū est se contineat: ut
id q^d factū. eo mō faciat: q^d facien
dū. nec plus nec minus. n^o alit^r
et ut i^r pauca exemplificem^r. ride
debet sine aspectū dencū: unde

sine defurione oculorū: loq^r sine
extensione manū. et i^rtentatione
digitorū: mēde sine uentilatione
brachiorū. sine gestulatione stapu
larū: sedē sine diuinatione curū.
sine alterutra supietione pedū:
sine extensione ul^l agitudine tibia^{rū}:
sine alia accubitudine laterū.

Et nōndū. q^d **De risu**
vnu religiosū multū de
cet: ut disciplina i^r risu seruet.
Quis risus sit reprehensibil^r: ondit
seneca hinc uibus. **N**isicis mē
dū se i^ris i^ros: sed tēporatos.
et sine defimento dignitatis et
uērudie: nā reprehensibil^r risus
ē. si imodecatus: si pucilit^r effu
sus: si muliebat fractus. **O**di
bile hominē facit risus aut sup^rbi
et clarus: aut malignus et fur
tiuus: aut alienis mal^r euocatus.
Idem risus sit sine cathinō. **L**
uctus i^r hac ualle lacrimarū deb^r
cē frequis et multus: risus uō
rarus i^r modū. **A**d hoc mōne
m^r exēplo xpi: de cui^{us} luctu
habet i^r multis locis sc^rptē sanē.
sⁱz luce rix^o i^r i^ros. et ad hebr^{os}
u^o **De risu uō ei⁹ i^r hac uita p^r**
senti nusq^d legim^r. **R**isus ha
bet maledictionē ei⁹: luce u^o
De uob qui ridetis. **L**uctus uō
habet ei⁹ benedictionē: mathⁱ
u^o. **H**ic qui lugēt: i^r risu
disciplinatu et i^r disciplinatu.

distiguit: *causata xxv.* **F**uturus
 in risu exaltat uocē suā: uir at
 sapiens uir tacite ridebit. **R**isa
 disciplinatus ē uelud ebullitio
 stulticie: *pubiaz xv.* **D**e futuro
 ebullit stulticia. **E**t etiā sicut
 fontis spmaz: *causata un.* **D**icit
 fontis spmaz *causata un.* sub
 alla: sic risus stulti. **R**isus indis
 ciplinatus aliqñ ē iudic. aliqñ
 p̄fidie: aliqñ ī fame. **D**e p̄mo
 dr poem **R**isus abest: nisi que
 ferere dolores. **D**e s̄do dr *pubiaz*
xv. **Q**uas p̄ risu stultis opat̄ stels.
De t̄ro dr **A**ugy malūt sapietes
 se habē sanos lugentes: q̄ si ne
 tios ridentes. **D**e disciplina in

Siquit de locutione. *ca. xiii*
 disciplina in locutione.

Et nōndū: q̄ maxie ē necessaria
 oris disciplina. **E**t custodia oris
 custodia oris p̄ multū sit custodia
 magna p̄tē est custodia cordis: *cordis*
pubiaz xiii. **C**ui custodit os suū:
 custodit animā suā. **O**s est q̄i por
 ta i hoīe. **E**t sicut custodia castrī. ē
 custodia porte. **U**n̄ alibi h̄ castrū
 simplicē murū: ad portā habet
 turrim. **S**ic custodia oris ē custodi
 a aīe. **V**aleat custodia oclōz ad
 custodia cordis: quia frequit̄ moēs
 p̄ oclōs intrat ad aīam. **D**icit̄ in
 uit ad aīam m̄ris m̄e eue: *genes*
iii. **V**idens em̄ q̄ bonū eēt lignū
 ad uestendū. et pulchrū oculis.
 asp̄it̄q̄ delēbile: tulit de fructu
 eis et comedit. **V**ile accidit in
 dauid. cui asp̄cus mulieris. om̄

sio fuit adulteri et hoīidii: nō
 regū *xv.* **C**ustodia etiā aurū ualer
 ad custodia aīe. **F**requit̄ em̄ p̄ aūes
 moēs intrat ad aīam. **H**ēnne u.
Aures sūt porte multū timende
 et diligenter custodiende: cū sūt
 sep̄ ap̄te. **U**n̄ sepiende sūt: s̄dm̄
 illud *causata xxviii.* **S**ep̄ aures
 tuas sp̄ms: et noli audire ligua
 detrahente. **A**ures sepiūt: cū osten
 sione tristis faciei detrahitor̄ ipellit.
Pubiaz *xxv.* **V**entus aq̄ulo dissipat
 pluuias: et facies tristis ligua de
 trahente. **I**h̄cōs **N**emo iūto audi
 toci libent̄ narrat. **P**̄cipue ad custo
 diā cordis ualeat custodia oris. quia
 nō solū nocet aīe. q̄ p̄ os intrat: s̄
 etiā que de ore creūt: s̄dm̄ illud
 mathei *xv.* **Q**ue de ore p̄cedūt de
 corde creūt: et ea cōt̄gnat homīe.
Habet os duo officia: s̄z officiū su
 mendi cibū et potū toti corpore: et
 officiū loq̄ndi. **U**trobip̄ uō p̄t̄ ac
 de piculū. **O**ritū ad p̄mū maḡ pi
 culū ē: si oris custodia negligit̄ q̄
 oclōz: q̄ p̄ oclōs intrat rerū
 s̄litudines: p̄ os uō intrat ip̄e res
 mansie corpi timende: q̄ homīes
 multū timūt. **U**n̄ qui custodit os
 suū q̄ntū ad s̄ptionē cibi et potū
 custodit aīam: q̄ custodit uitā. et
 natē et gr̄e: q̄ hoc multū ualeat
 ad sanitatē: *causata xxxv.* **C**ui
 abstines est: adinet uitā. **I**n eodē.
In multis estis eīt infimtas. **V**aleat
 etiā hoc ad custodiendū uitā gr̄e.

Sobrietate enim comitatur continentia.
Vñ sup mathi iii? dicit glosa. **S**obrietate
abola iuctu de gula: nō tēptat de
libidine. **S**i temptet aliq̄s de ira ul
luxuria. ul loquacitate. post excessu
tēpto a potu: facile acquiescit. **S**i
sic ē si sobrietate seruauit. **C**usto
diendū ē os a cibis et potibz: q̄ a
p̄ditocibz. **Q**uñ cū maior gudio re
cipiunt: plus nocēt. **P**uībz xxiii?
dicit de vmo. **I**ngreditur blande: et
i fine mordebit ut coluber. **B**ene
Voluptates m̄ res vilissimas p̄
pue exstirpat: q̄ more latronū hoc
nos aplectūt ut iugulāt. **C**ustodia
uō os quicū ad locutionē p̄cālit
ualet ad custodia aīe: et p̄ illa vidē
p̄cālit salomō dixisse. illud. **Q**ui
custodit os suū: **V**ñ subdidit et
at r̄spicēta ē ad loquēdū: scinet
mala. **L**oquētē r̄spicēta sequūt
her mala. **P**mo. r̄stie r̄morsio.
Qui multis utit̄ iūbis. ledit aīam
suā: cāmpia xx? **B**edo gr̄e euacua?
Sapientia xx? **S**apientis iūbis. amabi
le se fit: gr̄e aut̄ futuroz effudent.
Trio q̄fusio p̄uībz x? **O**s stulti r̄
fusiom̄ primū est. **E**iusdē xiii? **I**m
pius q̄fundit et q̄fundit. **I**n futū
uō dāpnat. **E**iusdē xviii? **M**ors
luta i maibz lingue. **D**uā magna
Quādupla rōne **diligentia sit**
magna diligentia **adhibenda**
adhibenda est cū custodia lingue. **custodia lingue**
Pmo. q̄ eis custodia ē ualde diffi
cilis: scdō q̄ ualde est utilis: t̄tio
quia ualde mderens ē cū eis custo

diam negligentia: quarto q̄
negligentia est ualde p̄culosa.
Difficultate custodiendi linguā.
Pmo oñdit nob̄ nata: q̄ linguā
r̄clusit: sicut solet r̄cludi crude
lia aīalia et idomita ne nocat.
Bedo sp̄m̄ **I**n ps. **P**one dñe
custodiā oī meo: et ostiū erret.
P̄ difficultate custodiendi lig
uā rogat dauid dñm de eius
custodia: **P**uībz xvij? **Q**uñ est
gubnac̄e linguā. **N**ō suffiat ad
hoc utus ul̄ d̄st̄o huāna: cū
xx? **O**s dabit oī meo custodia:
Eiusdē xviii? **O**s tuo facto of
tia: ut possit custodi linguā.
Iacobi iii? **O**s natū bestiar̄ et
uolucrū et serpenū et r̄ct̄oz
domant: et domita sūt a natū
huāna: linguā at̄ nullā homi
domac̄e p̄t. **E**t subdit. **E**t cū m̄
etū malū. **Q**ualis ē ualde
custodia lingue. **S**i em̄ linguā mō
debito regat: de fr̄u est ei p̄
hō dūti. **P**uībz xii? **D**e fr̄u
oris sui: unusq̄s̄p̄ replebit̄ bon.
Prosi fructz lingue: quā sp̄s
stus regit: qui i sp̄ene lingue ap
pare uoluit: sūt modesta lo
quēdo. oīo. dei laudat: gr̄u
actio. p̄ctoz q̄fessio: p̄xim̄ crudi
tio: et q̄solat. **L**ingue utilitatem
oñdit salomō: **P**uībz x? dicit.
Bona uite os iusti. **B**eruo ē
i sp̄mentū sap̄te: cū qd̄ m̄dūt
tres magne sc̄e: s̄t̄ ḡmatica.
loyta: r̄thoīa. **E**t cū idem p̄

magna pte: intendit diuina
 scia. Magna reputat sic ea q
 tres dicit sic em sermone atte
 dit: sed ualde magnu e suae
 caque i sermone scia dima req
 rit: **Jacobi iij.** Qui i lingua no
 offendit: hic pfectus e un: **Pub
 l: Qui modera labia sua p
 dentissim e. Non solu prudens
 ul prudetior. In sermone ppendit
 an aliqs sit sapiens: et ista iij
 In lingua sapia dmostr: **Fusde
 xxij.** An sermone no collau
 des uirtu. **Her em ceptat e
 homi. Iher 9.** In pond e uboz:
 pbato existit huane uite. **Val
 de mderes est: cu lingue custodia
 negligit: et lingua iquitate
 exponit. Lingua em est mebru
 nobile: roms organu speciale:
 in quo mebru ho speculit hono
 ratus e a deo: qd speculit depu
 titu est dmo officio: electum
 speculit a spu sco: quo fit i iustie
 tu sapie et gre s i sermo. Valde
 seruanda e ab iquitate os
 huani et qntu ad labia et qntu
 ad lingua. **Inderes e ualde ibi
 imudicia: pp eiq nobilitate:
 ou suo ab iquitate no parit:
 ab hore q degencaur: et in
 peccu tmsit. **Pozm no plq par
 ab iquitate os q pedit: ubi po
 net pede. pmit et os. Lingua q
 tu ad usq loqude. organu est
 roms: nec tuent qntu ad usq********

istu natatu: nisi i habente rone. **Ido
 a rone regi deb: et ad eis ipu in
 actu sui erue. **Su ad iunctu no
 ptmeat loquela: iuste posset ds
 illi loqla auferre. q ut iunctu frus
 e. et rone lingua sua no regit. **Q
 Su i mebru isto. ho p oibz entus
 a deo sit honoraty: ualde ingratus
 est: si eo thonorat. **Creatie rro
 nales ut aues. lingua sua deu lau
 dando honorat. **Un multu pt offe
 di deus. videns se sola lingua hua
 na thonorat: a qua marie debuit
 honorat. **Lingua deputata e dmo
 officio. **Sa em ho deu. et orat et lau
 dat. **Na illa ds orat: multu caue
 du est: ne ea offendat: qz cu is q
 discipus ad mcredendu mittit: irati
 anim ad deteriora puomt. **Quia
 ea ds laudat: a pto seruanda e:
 qz no e speciosa laus ore ptois.
Amstia xv. Sit electu sit a spu sco:
 no debz serue spu maligno.
**Sermo i sermentu e sapie. **Sapia
 e in corde: quasi i quiete. **In sermoe
 ud est: quasi i uiculo. **In sermoe
 em. quasi tmsert ab uno in alter.
**Scia gre e quasi uehuculu: quia
 sermone dat audienti gra. **Ad eph
 sios iij. **Dis sermo malus de ore
 uo no pcedat: sed quis e ad edifi
 catione fidei. qui det gram audien
 tibus. **Un uba xpi dicunt ubagre:
 luce iij. **Stabant omis in uis
 gre: q pcedebat de ore eius. **Regli
 gencia em custodia lingue est ualde
 pculosa. **Multu em noce: si no**

seruet. **U**n **Y**acobi ino di de ipa: q
est iniquitat malū. plenū veneno
moxifero. **E**t ibidē dī: **L**igua inū ig
nis est: unūstas iniquitatis. **G**losa
Unūstas: quia p ea fere cūta fa
rimosa: aut concinat: ut latrocinia.
stupra: aut patrone ut puuria.
falsa testōma: aut defendū: ut
cū quilibz ipius stebz extusit quod
cōmptit. **P**roet **L**igua ei qui loquē:
euacuando mentē eis bonis. **B**er
nardus. **L**eus res pmo: sed grauit
vulneat. **A**ptissim^m euacuandis cor
dibz istimentū. **H**āstia xxviii: **I**ud
ti ceciderūt **V**oce gladij: sed non
sic quasi qui intirent p **L**igua suū.
In eodē. **F**lagelli plaga luore fi
at: plaga **L**igue minuet ossa.
Proet **L**igua audienti. **B**ernardus.
Unū est qui loquē: et tū unū ver
bū pferē: et tū unū iūbū uno mo
mento. multitudis audientiū. dū
aures infiat: aias infiat. **P**roet
hīs de quibz loquē: etiā ualde
remotis. **L**igua ei qui ē i gulla
noct ei qui est ultra mare. ul in
hyspania dū eū tēmat: pmo
Ligua ei qui est i tra. noct ei q
ē in celo: dū eū blasphemāt. **I**n
ps. **P**osuerūt i celū os suū. **E**t no
tandū. q cū hō stet ex corpore spū:
sermo qui est ei istimentū. habz
aliqd quasi corpale sū uocē: et aliq
quasi spūale significationē: rōne
cuius attingit nō solū catura. sed e
tā catorē: qui sermone orat: lau

dat ul blasphemāt. **I**te attingit
spūm creatū. **S**ermōe em
uolūtas unū spū alci manifestū.
Ite attingit nō solū pūcia: sed
etiā pūcia et futū: et nō solū p
pūcia: sed etiā remota. **I**deom hū
pū noce vna mala **L**igua sū unū
mali osilian: destruit pūcia vna.
Hāstia xxviii: dicit de **L**igua
tria: ciuitates muratas destruit.

H **D**isiplina **U**ne sū atē
Lingue pūmet. **D**enda i locū
attendē: quis loqē: et cui et de
quo. **I**te quid dicendū sū: ubi et
quē et quō. **L**uca pūmū istruē hu
go de sū uictore: hīs uerbis.
Qualitas psonaz quatuor mōis
asidēat: id ē sūm etatē. sūm
sciam: sūm officū et sūm cō
ditiōne. **S**edim etatē: qā aliud
cōueit locutiōibz semū: aliud cō
ueit locutiōibz iuuenū. **S**edim
sciam: quā aliud cōueit locu
tōmbz sapientū: aliud locutiō
mbz simplicū. **S**edim officū:
quā aliud cōueit locutiōmbz
eorū qui negocia terrena tractant:
aliud locutiōibz eorū qui seccōis
vite quieti et studio cōtēplacō
nis iungunt. **S**edim adiōne:
quā aliud cōueit locutiōmbz
eorū qui sūt plati: aliud locutiō
mbz eorū qui sūt subditi. **B**ene
debet loq de discretiōe bñ asilē
di: iuuenes de istancia bñ sciēdi:

sapientes de mistens scripturaz
 simplices de exēplis bonoz opm.
In qui extiroca tractat negotia.
 de sollicita acquirendi: hū qui
 quietā uitā ducūt: de disciplina
 uiuendi: plati de puisione ul
 diuisione rez: subiecti de obīa
 pceptoz. **I**nca idem istrumit
 pūbiāz romi? **R**ō decet stultū
 ūba opōta. **S**āstia xx. **N**ō ē
 sperosū tōce stulti pabola. **I**te.
Quō pulchras frustra hz claudg
 tūbas: sic mderēs est tōce stulti
 pabola. **E**t intelligas stultū nō
 solū cū deest scīa: sed etiā cū
 deest bona gscīa. **C**irca scdm
 sz cū psonā cū loqimur: istie
 hugo de scō uictore hns ūbis. **B**o
 m pūoz colloqua. aliqui appetē:
 aliqui uitāe dnt. **A**ppetē: qn̄ sua
 exhortatione illos sperāt posse
 corrigi: et tū de sua stabilitate
 gfidūt: ut nō timeāt de illoz
 pua suggestione coerūpi. **E**n̄
 uōz illoz duriciā. et suā t̄firmi
 tē cōsiderāt: expedit eis ut fugi
 ant: ne dū illos nō ualēt suis
 amonitiōibz coerigē: paulatim
 t̄cipiant ipi ad pūitātē illoz de
 clinaē. **S**i ergo apt̄ mām edificā
 tionē loqimur: cū illis loquam̄.
 quoz doctrina possunt ad uitū
 instrui. **S**i at̄ loquim̄ apt̄ edificā
 tionē pxim̄: cū illis loqimur:

quos speram⁹ p mām exhorta
 tionē a prauitate sua posse emendā:
 alioqñ et sapiētes uelle docē supbia
 ē: et obstinatos coerigē t̄supientia est.
Inca idem istrumit. **pūbiāz xxiii?**
In auribz t̄supientū ne loquais: qā
 despiciēt doctrinā tuā. **F**usde u. **P**o
 li arguē derisorē. **S**āstia xxii. **S**i
 stulto ne multū loquais. **R**athi vii?
Rolute scī dāc amboz: et margaritas
 nolite p̄gē am̄ porcos. **S**anes sūt de
 tractozes: poti cōceptozes. **I**o qñs cū
 illo quē sp̄at exhortatōe sua posse cor
 rigi: instruit ab hugo de scō uictore
 hns ūbis. **I**d p̄scō magis dicit cōuenit:
 qd̄ ad illud ī quo ipē plz laborat ma
 lū sanandū. **C**ōsilio cōmodiore occit:
Ubi grā. **E**n̄ gstantiā laudāe uolu
 m⁹ ad pusillanimes. nō ad supbos
 sermonē mām digē debet: qñ tū
 cū supbie nōnūq̄ sub p̄textu gstan
 cie se contegat: si repm⁹ supbis
 laudāe gstantiā. dū eos ad uitū hor
 tari a edim⁹: amplius eos ī suo uicio
 confirmam⁹. **E**xhortem̄ ergo ad gpa
 ciā timidos: ad timorē supbos: ad
 frugalitatē pdigos. ad liberalitatē
 auaros. **S**ilis istructio habet̄ et̄astia
 xxxvii. **S**i uno n̄ religioso tractū de
 scīntē: cū iusto de iusticia. **A**monitio
 debet eē scdm̄ defcām grē quē habz
 ille quē amonem⁹. **I**te scdm̄ capa
 citatē auditorē est formand⁹ sermo
 doctor: ut d̄ gre⁹. **E**t hoc nō solū
 qñtū ad sublimitatē ul̄ subtilitatē

doctine: sed etiā q̄ntū ad plurimam.
Aliqui nimis caparib9. cor et tanta di-
cē uolūt: q̄ nichil retinet. Ipi uolūt
ponē doliū unū unū flagenā unā
unā. ul' cyphū unū. Attendē etiā de-
bet qui loquūt: ut sermo ei9 matia
9gruat. **Benecm.** Dicosū est ī re
rudi. deliamū ī ferre sermone. **Idē**
debet etiā cū de dñis loq̄mur: ut
exemplis uilib9 utam. **Rephēsibile**
etiā est: cont' parua negligētiā in-
imū zelū ostendē. Aliqui querūt en-
sem ad mustā occidendā: et securim
ad ouū frangendū: qui q̄ negligē-
tiam modicā ita mouent: ac si eēt
magnū p̄m: qd' nō debz fieri. p̄ci-
pue cū facile p̄t corrigi. **Circa q̄ntū**
s̄t etiā id qd' dicendū est: Instruimur
ad ephesios m9. **Dñs** sermo mala
ex ore ur̄o nō p̄dat: sed si q̄s est
ad edificationē fidei ur̄i. **Ad colo-**
censes m9. **Sermo** ur̄i p̄ grā. sale
s̄t condit9. **Benedicta** in regula sua.
Scurrilates ul' ūba otiosa. et risū
mouentia. etiā clausūa tōiba locis
dāpnant9: et ad tale eloquiū disci-
puli os ap̄re nō p̄mittim9. **Bin9**
lib9 de q̄ndacōne. **In** sc̄larib9. mige
mige sūt ī ore sacerdotis blasphe-
mie. **In** dū si iudat. ferende fortas-
se: referende nūq̄. **Consecra** os tu-
ū euāgelio: taliba s̄a ap̄re illicitū
est: assueste saclegū. **Idem** verbū
scurrile. qd' facti uerban ue noīe co-
lorant: nō suffiat p̄grinaī ab ore
ul' ab aure religandū est. **fede** ad

causinos moucis sedius moues. **De-**
ro detrahe ul' detrahente audie: q̄
hōz dāpnabilis. nō facile dicitur.
Benecm. **Sermōes** utiles magis
q̄ faceros 2 affabiles ama: rectos
potiq̄ q̄ obsecūdantes. **Idem.** **In** p̄-
iores erigit: hos cū dignitate sapie-
gere. **Idē** eēt scurrilis: sed gram-
urbanitas tua sine dente s̄t: iocatu
sine uilitate. **Idem.** **Nō** sis alioz
curiosus scrutator: nec acerba rep̄-
hensor: sed sine exprobratōe corer-
tor: ut ita ut amomōez hylaitate
p̄uenias: et erret facile uenā
dato. **Nec** extollas quēq̄. nec dei-
nas: req̄renti facile r̄nde: cōren-
denti facile cōde: nec iurigia ex-
cūctōez descedas. **Idem.** **Rari**
sermōis sis ip̄e: sed loquētiā pa-
nens. seueriq̄ ac serius: sed hyla-
ris nō ap̄nās. **Circa** locū ubi
loqui debem9: instruit hugo de s̄o
uictōe hns ūbis. **Sū** aliqd' dicē uo-
lum9: p̄us ubi dicē cōueniat id
q̄siderem9. **Nā** quedā loca sūt
ī quib9 silenciū seruandū ē: qdā
uō ī quib9 huānos s̄mōes id ē
cōfabulacōes ad alterutrū edē nō
licet: exceptis hns ūbis q̄b9 hō
cū deo ul' ad deū loquit: qm̄ ul' ī
orōib9 ul' ī lectiōib9. sive ī p̄m̄is
et canticis manifeste ul' occulte
platis deo famulat. **Idē** et b̄n̄s
Augustin9 ī oratorio nichil agendū
esse d̄t: p̄t id ad qd' s̄m̄ ē. **Idē.**

intelligit illud aug. Toratoris nō
 aliquid agat. nisi id ad qd sctm
 est. nō solū de opē sed etiā de lo-
 cutione. Idem. Nō debem9 ea que
 sūt plūb9 dicenda occulto edē9
 nec ea que sūt paucas reuelanda
 manifeste palae. Sapies. Iuda
 ea que solus amicus cōmittenda eēt
 hīs quos habuerit obuia narrat.
 Non pnt aliqui tene ūbū audiat
 cōstia. r. Sagitta i fura femoi
 cōstia sic ūbū tōre stula. In eodē.
 A facie ūbi parturit fatuus. Par-
 turiens nō quiescat donec partū
 emiserit. nec fatuus donec ūbū
 puilet. **Attendendū ē tps lo-
 quendi. pūbū r. v. Bermo op-
 tūm optim9. Fuisde r. v. Ra-
 la auroa i lectis argenteis. q loq
 ūbū tpe suo. Cōstia r. v. Homo
 sapiēs tacebit usq ad tpt. Fuisde
 r. v. Ex ore fatui repūbū pūbo-
 la. q nō dī illa tpe suo. Cōstia
 r. v. Temp9 tacendi et tpt loqndi.
 Hugo de sō uictore. Temp9 ta-
 cendi. tpt loqndi pcedē dī. quia
 pūbū p silētiū dīstī. tpe tacendi.
 qd pūbū p ūbū tpe loqndi. pfe-
 rat. Aliqñ debem9 tace. qā alter
 pūbū loqui cepit. ne forte si ser-
 monē ei9 ūbū nōr. placē mē-
 rūpim9. et eū q loquit. et eos qui
 audiūt. pūbū offendam9. Aliqñ
 tacendū ē. q ad quod dūcē uolum9
 adē audiat. pūbū adhuc nō eē
 cōpideram9. Aliqñ tacendū est.**

appt multiloquū uitandū. ul' q tpi
 cui locutū sum9. nondū apud nos
 mētūpōs agrua loqndi fecim9 in-
 uenim9. q pfecto anim9 audiat
 magis offendit. si sūmo qui edifica-
 re debuit. confus9 et tordinat9 p-
 ferat. Aliqñ tacendū est. q hū q
 pūbū habent. nō sūt tales sūd qd
 ūbū debeam9 face. qd duob9 mōs
 sūt pūbū sūt ul' dū reuerēcia dignita-
 ti psonē tpendit. ul' dū malitia
 tōrribilis. et ideo tōdignā amom-
 tione existimat. Et subdit. q sūmo
 nē eoz q pūbū nōb reperit loqui
 nō debeam9 tūpē. oñdū. Job qui
 cū de disciplina sua et alior9 iudicia
 erga se loqret. i mē tēcā sūt ait.
 Qui me audiebāt expectabant
 sentēciā meā. et intenti tacebāt ad
 qstū meū. Depe appt i sūmo
 te audiat tacendū eē dñs exēplo
 suo docet. q cū aplos suos adhuc i
 bēcalles. et ad sublimiois doctrine eru-
 ditionē tparatos aspiciat. ait. Adh-
 mlta habeo uob dicē. sed nō po-
 testis portācē mō. Multiloquū tūmē-
 dū eē t sūmat salomō. dicit. In
 multiloqo. nō decrit pūbū. q at
 moderat labia sua prudētissim9 ē.
 pūbū r. Tacendū etiā eē pūbū de-
 sctm intelligētiē oñdit. cōstia v.
 Si est t mētūpō. tūde pūbū tuo.
 Dicit. sūt man9 tua sup os tuū.
 ne mētūpō i ūbū tōdisciplināto. pūbū
 reuerēcia audiat tacendū eē oñdit.

et cetera 17. In medio senior: ne ad-
terras loqui. **U**ltimū modū loquēdi
Iste uir hugo de s^o uictore: hinc ubi
Modū loquēdi tribus dicit: hoc est:
quo gestu: quo sono: et q̄ significatōe
q̄ dicit. **D**isciplinā iubet: ut loquēti
sit modestus gestus et hūilis: sono
demissus et suauis: significatō ueracis
et dulcis. **M**oderatā debet habere ges-
tus loquēti: ut nec torriditate nec i-
pudice: nec turbulente in loquendo
membra moueat: aut aliqua inde-
centi cōfirmatōe aut inistimatiōe
vultus platorū sui p̄mōis imminuat.
Hūilis debet esse gestus loquēti: ut ap̄
auditorē grām p̄mo ei tuemat.
Donus loquēti debet esse demissus:
ne strepitu et imoderata clamorosi-
tate auditorē suos: aut iuste t̄reat:
aut iuste offendat. **D**ñs de xp̄o legi:
Habeat x̄p̄s. **N**ō clamabit: et bene
vox sit sine clamore. **S**uauis debet
esse: ne platoris asp̄m̄. tanto fiat
animus auditorū onerosior: q̄nto
ad aures durior uenit: et torridior.
Significatō: i. s̄nta sermōis debet esse
uēta. **A**ugustinus 7 lib. de doctrina xp̄i-
ana. **P**rimū intelligant: minū pla-
cant: minū moneant q̄ dicūt: uēta
tū dicant. **E**t iuxta hugonē de s^o
uictore. cū uitate n̄c est ut sermo
loquēti dulcedinē habeat: q̄a sepe
erit uitas auditori amara effiat: si
aut sine rōne aut sine dilatōe: hoc ē
si ul̄ i potestate ul̄ i pio cōt̄ cū p̄fēat.
Suauis uis. **D**erbu dulce multiplicat
amicos: et mitigat inimicos. **E**iusdē

17. **Q**ui sapiens est corde appet-
labit prudēs: et qui dulcis eloq̄o.
maiora reperet. **M**agnificū p̄ficiūt
qui h̄nt dulcedinē lingue: q̄ h̄nt
sapientiam magnā corde. **E**t nōdū
q̄ s̄mo n̄r debet esse purus: **S**uauis
x̄p̄s. **B**eruo purus pulcherrimus ē.
Durus de esse a falsitate: purus a
horretate p̄m̄: et a cōtinneladi.
De q̄tuor q̄ mltū ualeat ad custodiā
uatiōe sūt: q̄ mltū ualeat **l**igue
Quātū ad lingue custodiā.
Primū est: q̄ an̄ potm̄ ois barre
ponant: s̄dm̄ est: ut potm̄ ois ra-
to aperiat: tertū ut ap̄ta nro clau-
dat: quātū ut tea claus habeat.
Quasi barre an̄ potm̄ ois sit fir-
ma p̄pōita declinandi illas p̄fōs
cū quibz p̄ lingua p̄t̄cōe solent:
ul̄ loca illa i quibz habent omni-
onē p̄t̄cōe p̄ lingua: ul̄ tenendi
silentiū. **I**llis hōis i q̄bz hō fac-
lius p̄ lingua labit: ut ē hora p̄
suuiprōes tibi et potm̄: et alia s̄nta
p̄pōita salubra: ad custodiā lingue
ualētia. **D**e hys barre habet: **S**u-
uioz x̄p̄m̄. **S**inter q̄ adunat a
fr̄e. q̄ ciuitas f̄ma: et iudicia q̄
uertes robū. **P**ōita ex uidero
rōis facta sūt q̄ uertes: ul̄ quasi
barre. **C**laro ap̄pōita ē potm̄ ois:
et cito claudenda. **S**apientis. **N**ō
sūmā p̄fectionē uolo te esse bre-
uiloqui. **R**ariloqui et submissi
uocē loquētē. **I**acobi p̄mo. **D**itōs
homo tarda ad loquēdū. **S**eneca.

In dolo qui te esse iubet: et spe
 est tibi de idem. Aures ubi fre-
 quenter q̄ ligua automoda. Sicut
 mulo qui frequē habz p̄m sed
 illud. p̄bior x? imitilo q̄ nō de-
 erit p̄m: sic breuilo qui ualer
 ad hoc: ut mouet p̄m. **Et**

Triplie clauē debz hie p̄m ois.
 p̄ma suat iacta cordis? p̄da
 i manu flati: scia i manu dei.
 locutioni vni religiosi dz pre-
 de mētis deliberatō. **Iheo.** p̄u
 uenat p̄mo ad lina: q̄ ad lig-
 ua. **Frāstia v?** De teme q̄ loq̄-
 ris. **Frāstia im?** Sola ritus esse
 i ligua. **Eusde x?** p̄ba puden-
 ti p̄tera ponderabūt. **D** apies
 habz os i corde? i corde sz p̄te x
 dispoie: p̄luz cor i ore. **In eode.**
 In ore futuz cor illoz: et i corde sa-
 pientia os illoz. **Religiosa** etiam
 anteq̄ loquat̄ a plato suo licen-
 tiam debet pete. **Qui** nesciente et
 nolente plato. ad loquēdū p̄m
 ois apperit? p̄stq̄ clauē ei tradidit:
 fractoz tēph sp̄ualis eē videt̄: et
 quasi fur faciendo clauē. **Orōne**
 enā debz ad deū p̄mitte: cuius est
 ligua gubnat̄: ut ligua regat̄: ne
 ne itea offēdat. **In ps.** Dñe labia
 mea apies. **De claustrali silencio**

Quia claustrale silēciū
 nōndū: q̄ p̄ ois obserua-
 na multū zelae debet plant: qui
 claustra hnt i sua custodia. **Clau-**
 strū absq̄ obseruatiōe silēciū: est

uelud equus absq̄ freno **Jacobi** nō
 si equus frena i ore mittimz ad cō-
 sentienda nob: et oīe corpus eoz
 cōferimz. **S**essor equi licet retels
 mēbris eoz libertate cōcedat: oī tū
 frenū i p̄m. **Sic** recte claustrū:
 frenū silēciū. oī debz i p̄m. **Absq̄**
 freno silēciū uana est religio. **Ia**
robi mō. **Si** quis putat se religiosū
 eē. nō refrenas ligua sua a malo
 sed seducens cor suū: huius uana
 est religio. **Religio** absq̄ silēcio
 est quasi castrū habes guerrā absq̄
 p̄m et absq̄ muro. **Job** xl. **Re-**
 mento belli: nec ultra addas loq̄.
Frāstia xvij. **O**ri tuo facto ostia.
P̄bior xv. **Sicut** urbs patēs et
 absq̄ muroz ambitur: ita vni q̄ nō
 p̄ i loquēdo cohibe sp̄m suū. **Reli-**
 gio ubi nō suat silēciū: p̄ dicit̄
 illud **Job** xix. **Quasi** rupto muro.
 et ap̄ta ianua: iruerūt sup me.
Silēciū quasi bestia crudelē x m-
 domabile iclusa custodit. **Jacobi**
 mō. **Lingua** nulli homi domae p̄.
fouca obstruit p̄ qua i fūm p̄-
 erūt. **P̄bior** xij. **Ad** p̄m labioz:
 tuua p̄mat malo. **Frāstia** xij.
Ubi q̄ nō est lapsa iubo ex ore suo.
Silēciū os claudit: vñ flāma
 finalis erit. **Jacobi** mō. **Lingua** ignis
 est et cetia: i flāmata a gehēna.
Silēciū malicia suffocāt. **Frāstia.**

xx. Qui odit loquacitatem: extinguit
malitiam. Lingua maledicti emendat.
Iheo. Lingua maledicti deum emen-
dat: silentium homines roborat. *ysaye*
xxx. In silentio et spe: est fortitu-
do terra. Sicut ad fortitudinem ob-
sessores in castro ualeat clausura bona
cum facti adiutorio: sic ad spirituale for-
titudinem ualeat silentium cum spe. de ce-
lesti adiutorio. Abbas pastor. Omnis
labor quicumque euenit tibi: ex taciturnitate
superabit. Sicut pugil nunquam uel
raro uincit nisi uerbum malum dixerit:
sic uix uincit homo a dyabolo. si a uerbo
malis caucit. Claustrum pacifiat.
Publii xxv. Qui ipse stulto si-
lentium: iras mitigat. Silentium dimo-
eloquio audiendo parat. Crenos in-
uomus est postulat cum silentio salu-
tate dei. Verbum in creatum non reuelat
mysteria sua in tumultu. *Isidori* xxv.
Ubi non est auditus: non effundas ser-
mone. *Pompo* regum in. Loquitur donec
quod audit fugit tuus. Silentium seruo:
rem deuotionis seruat. Sicut solet
obstrui uas in quo sit uinum seruat.
ut uinum sit fortis: sic opus quod claustra-
lis seruet silentium. ut seruet deuo-
tionis sit. *Teo*. Si enim os eius ad lo-
quacitatem sit apertum: quidquid deuotionis
est teo exalat. *Isidori* xxv. *Gre* fa-
tuos effundent. *Augusti*. Loquela
sit in uentibus: taciturnitas in iocunditate.
Ad taciturnitatem monemur exemplo christi.
ysaye lmo. Quasi agnus coram ron-
dente se obmutescet. *Glosa*

pylato uel herodi pauca in diebus
salus humani generis differet. *Aben*
ergo et tu tace debes: ne impediatur
salus tua. Abbas agaton per triennium
lapide toro suo mittebat: donec
taciturnitate disset. Qui non habet
discipline loquendi: habeat discipline
tacendi. *Benet*. Taciturnitas hominis
stulto per sapientiam est. *Publii* xxv. et
xxvi. Stultus si incipit: sapiens
repuabit. *Baro* uero silentium in stulto
inuenit. *Sapientia*. Nemo stultus tace-
re potest. *De disciplina in comensu* ca.
Equi de disciplina in mensa: xv.
S que multum est emendabilis.
In ipso loco illo in iudicia cauetur: in
quo multum hominum displicet: sed ad
mensam. In membro eadem illo in iudicia
seruat. In quo in iudicia maxime idcirco
est: sed in ore. Per eam offensam dei caue-
mus. quoniam est maxime caue debemus
sed quoniam homo omnia utitur. Magna per
uisus est deum offendere in mensa
eius sumus. Cauent latrones aliquot
diebus ne eis nocent cum quibus come-
dant. Per eam etiam fit: ut cum reficitur
corpus: reficiatur et animus. *Publii*
xxv. Iustus comedit et replet carnes
sua. *Isidori* facit: ut cum pastus homo.
pastus et deus. *Puente* enim seruat:
qua deus delectatur. *Antimo* n. Qui
pastus in lula. *In quibus disciplina*
mensa ad quatuor *mensa*
est seruanda disciplina in
mensa: sed quantum ad taciturnitatem.

et quia ad visu: quia ad continen-
 di sese modu: et quia ad cibis po-
 tus suppone. De his dicit hugo
 de sco iudice. In his tribus debet
 mē epulas cōservare disciplina m
 semetipōt iudicet ut lingua sua a
 loquente resingit: et oculos suos
 a cōspicione cōhibeat: et ut cetera
 mēbra cū modestia et q̄te cōtine-
 at. Idem de cōtinentia. Cōtinen-
 tia mē epulas necessaria est. Iste
 qm̄ lingua que oī tpe p̄ona ad p̄m
 labat: p̄culosū cū p̄ cōpula i flā-
 mam suū. ad loquēdū relaxat. p̄te-
 rea em̄ dices q̄ mē epulas loqua-
 ritur seruat: post i m̄fno potū
 uehemētis i lingua m̄debat. **I**de
 custodia oculor mē epulas p̄p̄rea
 nēna est: q̄ nō deat ibi p̄cipue ut
 uagos habeat oculos. neq̄ riuose.
 et ut aliq̄ aliq̄ dicit i p̄udent ea
 que apud alios agūt: cōtūstrando
 p̄p̄nat: sed ut potū pudice dem̄s-
 sio hūba. ea t̄m q̄ sibi appōsita sūt
 attendat. **I**dem Custodia quoq̄
 cōtinenti sese. ibi negligenda nō
 est: q̄rens iudicet neq̄ i habitu. ne-
 q̄ i gestu iudicet aliq̄ aut i hono-
 rē agūt. **D**icitur em̄ cū strepitu a
 tumultu fiat: sed oīa mēbra cū mo-
 destia et tranquillitate i disciplina
 cōtineant. **A**d disciplina m
 suppone tibi et potus p̄met: q̄d
 quia. qm̄. quō sit sumendū. In li-
 bro de uita soluta. Cura carnis
 agenda ē sobrie. et cū quadā sp̄ua
 li disciplina: ut neq̄ i modo eiā neq̄

i qualitate neq̄ i q̄ntitate. aliquid
 appareat: q̄d nō deat seruu dei. In
 eodē. **I**p̄a nēritas nō seclari nō
 carnali expleat: sed sicut cōuenit
 seruo dei. **P**̄a em̄ ad similitudē corpus.
 cibus quō honestū et ordinatū i ge-
 rit: tūta facilius et salubrius digerit.
Obfuanda est ergo sumendi modū
 et tpe. tibi qualitas et q̄ntitas. **C**epus.
 ne cū horā q̄lens. qualibz utat
 cōitas fr̄mitatis: excepta cū manifeste
 i fr̄mitatis. **E**t tpe comedendi p̄uata
 nō expectet donet salsa parua sit
 s̄z fames: unde cū i p̄pida come-
 dit. **B**onem. **S**olus panis bonū fiet
 tibi: cū tenerū et similitudē fames
 reddet. **I**deo nō est cū edendū. q̄
 illa i p̄onat. **E**xpectabo ergo. nec cū
 edā. q̄ aut bonū panē habē potes.
 aut malū fastidiē desiero. **E**ndū
Prudēt sobrieq̄ cōsantū satis ē
 ad oī cōdimentū sal cū fame. **D**a-
 piens. **D**esidens oīa cōduūt. **E**t
 i religione est: nō d̄z nimis p̄cio-
 sa ul̄ delictū expectē: nec tam ul̄
 soluta req̄re nec nimis accurate et
 laute p̄parata concupiscē. **P̄ p̄ciosi.**
H **D** nō expectendū **cibi nō s̄t**
p̄ciosā. p̄mo debz est mouē
grendi
 p̄fessio uolūtariē paupertatis. **E**t p̄
 uult habē: q̄sequē est. ut p̄r uel
 expende. **C**ui p̄rū nō habz: p̄rū
 q̄rē nō debz. **B**onem. **P**aup̄ ubi di-
 uites exp̄r imitari. p̄rū. **I**deo af-
 fectio pietatis: quā d̄z habē ad paupes.
 dei filios et fr̄es suos: mē quos m̄h
 sūt: quē em̄ panē nō p̄nt habē.

Qualis est h^o firmitas: q^o alij non
h^unt natura, alij h^unt habent supflu
a. Magna p^ossitas: q^o vilis p^ossus
p^ossita q^orat: cu^o d^onm suu^o i^o paup^oibz
ege^o stat. **S**ed videt^o uero m^orbu^o ee
illu^o corp^ois. cui^o x^op^o est caput: qui
digencie m^orbu^o ei^o no^o copatit.
Prima ad coem^o h^o h^o. **S**i quide^o patit
vnu^o m^orbu^o: copatit^o oia^o m^orbu^o.
Secunda x^o h^o. **S**edem posside cu^o au^o
tuo i^o paup^oitate illu^o: ut i^o bonis eius
letis. **B**ona d^o. **N**oli putare g^oratu^o
q^o i^o pendis p^ossio: uelut nolis debitor
es. **T**ercio. **P**iculu^o q^o est i^o atq^orendo.
Si equit^o em^o sup^o quibz p^ossita ha
bent^o acq^ount^o ul^o cu^o piculo ei^o qui
eis vnt^o: ul^o illu^o a quoda^o. **N**oluit
quid bibere aqua. qua^o sibi attuleru^o
tres fontes: sed libavit ea^o d^ono d^ono.
Procius sit m^o d^ono: ne facia^o hanc
rem. **S**u^o sanguis homi^o ip^ore qui
p^ossit^o su^o et aia^o piculu^o bibam^o.
Sed^o regu^o x^o h^o. **S**icel^o est sine
piculo. t^o panem et aqua^o sume^o: q^o
cu^o piculo p^ossita habe^o. **S**ed^o macha
beor^o v^o. **I**udas secessit i^o desertu^o
locu^o. ibiq^o m^o feras: cu^o suis uita^o m^o
mentibz agebat^o: et sem^o cibo usq^o
tes demorabant^o: ne p^ossit fieri
co^oquinatio. **Q**uarto. **C**onditio corp^ois.
Si em^o corp^ois uas sit ubi co^orupt^o
q^o i^o fundit^o: fatuu^o videt^o ee^o. ibi p^o
ssita pone^o. **I**ohelis s^o. **O**lulate qui
bibitis unu^o m^o dulcedie^o: p^ont em^o et
ore uo^o. **S**ed sic e^o m^o aliis sensibz.
Sed em^o co^orupt^o res pulchra cu^o

semel uisa fuit: nec res odore
cu^o semel odore ei^o aliq^o p^ossit.
Sed videt^o: q^o deus uoluit homi^o
querere p^ossos cibos: qui eandem
esta^o assignauit ei^o cu^o iumentis. **G**e
nes^o p^omo. **F**ac dedit uobis h^o
herbam afferente^o cibz sup^o tra^o:
et uniu^o ligna que h^o i^o semet
ip^os semente^o su^o g^ono: ut sit uo
bis i^o esta^o et cultis ai^oantibz sic.
Et p^ossit cibz q^orat^o: frequit^o audit^o:
ul^o ex delicia^o amox^o: ul^o ex ambi
cone. **E**t uobz e^o magna futurus.
Fatuu^o em^o est: sup^o magnos
facit. p^o breui delicia^o: q^o ai^o
t^ost^o cibz p^o guttue^o durat^o solu^o
durante. **I**te ualde fatuu^o i^o p^ossit
est: p^ossit oculos m^odi: de h^o q^o
subtrahit^o i^o paup^oibz famelico^o
dei. **P**ro delicia^o no^o su^o q^orat^o co^omp^o.
Multis de causis fatuu^o est co^o
suo delicias p^ossit. **P**rimo.
quia qui delicias utit^o: i^o firmi^o
corp^ois sui remedi^o adhibet. **U**nde
i^o firmis aggrauat^o. **S**ed in aug^o
tm^o. **S**umenda su^o alimeta: sicut
medicameta. **S**ed sicut d^o g^oro.
ip^om medicameta^o m^o uuln^o uit^o:
q^o exquisito remedio paulo du
tius i^o herentes. ex eo graui^o de
ficiunt. q^o p^ossit ad refectio^o
param^o. **S**ed q^o du^o aliq^o de
licias utit^o: hosti ei^o q^ossuetudo
mala sup^o eu^o atq^orat^o: q^o uic^o
tit^o. **S**enem. **V**oluptatibz se m^o
mergit^o: quibz i^o q^ossuetudine
adductis. carere no^o p^ont. **P**ro hor

miserum sunt: quod eo perveniunt quod
 illis que sunt superflua. facta sunt
 necessaria. Consuetudo mala perti-
 nens ad iucum gula: vix deponit.
 Secundo non est iustus ad archam.
 generis vni. Actus vni generis hor-
 ueni et auget multum frequenter.
 Ideo hoc vitium vix desinit. glu-
 tum est valde forte. quod indissolubile
 Luc. xiii. vix dicitur: et idem non
 possit uenire. Ad matrimonium per-
 tinet indissolubilitas. Procreta est
 voluptas carnis in hoc matrimonio.
 Iquo dyabolo quirit: sola deo separat.
 Tercio. quod qui delictum corpori suo par-
 aduicium hosti suo percutit. In libro
 de uita soluta. de somniis.
 Sufficit ut comestibiles fiat cibi
 m: non enim comestibiles ul de-
 lectabiles. Sufficit enim comestione
 maligna sua. Que cum vix a nullo
 non potest possit ad finem explen-
 de uirtutis: si per uiam quiterit de-
 lectationis. Si cepit accipere irritamie-
 ta ab eis. qui perpetuum susceperunt
 bellum aduersus eis oblatumeta. fuit
 duo conf vni. et periclitatur astra.
 Quarto. quod usu deliciae frequenter
 excessus committit: vni finitas cor-
 pis et sepe mors sequit. Seneca.
 Potest inu prudentia huius cor-
 pusculo moram progne longiore?
 si voluptates quibus quod maior per
 corpus potest potest regere et coher-
 re. Idem. Ipse voluptates nec
 metum utunt. Idem. Quis hostis

vni tam contumeliosa fuit? sicut in
 quosdam voluptates sue sunt. Sufficit
 alicui si hoste suum exeat. Sed uolup-
 tates non solum excedunt voluptuosos:
 sed etiam impotentes reddunt et stratos
 et leprosos: et aliis infirmitatibus affli-
 gunt eos: et tandem inficiunt. Crisostomus
 In quod delictis et luxuribus vitam ducunt.
 resoluta corpora. et omnia cetera molliora
 conferunt: atque infirmitatibus repleta:
 quibus ad cumulatum malorum. podagre-
 tremor. et imbecillitas senectus accidunt.
 et est sepe uita in medicis et medicamen-
 tis. Sensus autem tardi. graues et obtusi:
 et quodammodo sepulti. Seneca Vicia
 sunt ex re facta: nec ad voluptatem.
 sed ad cibum accedunt. Palatum tuum fa-
 mes excuset: non saporos. Alios non
 solum sibi cibum sumat sed toti corpori:
 nec quod sumit sibi retinet: sed ad
 membra transfundit: non est habendum
 respectum in superiore cibi ad os tui. sed ad
 corpus. Aliqui enim. quod minus est corpori
 parum est gula. Et que gula sunt de-
 lectabilia: corpori sunt noxia. Vni si ille
 qui habet multitudinem ciborum deliciarum
 tui vult in sumere. quod gula sit sacra:
 potest inde intrare infirmitatem ul etiam
 mortem. Sicut accidit potest in illo qui in cibis
 non attendit: nisi quod gula sit delectabilia.
 Ordinem gula est delectabile: potest esse
 corpori mortiferum. Sed agruunt deliciae
 temporis in quod sumunt. Bernardus. Vni
 sunt tempore prime. iugilia quodam est solempni-
 tatis marie. et etiam sabbati. quod
 postolamur. Deliciae solempnitati.

congruunt: non vigile. **N**o agruunt
etiam deliciae: loco in quo sumus. **L**ocus
est erilis. uallis miseriae: non locus
deliciae. **N**on creant dñs homines de
loco deliciae: ut hic sibi deliciae p
curaret. **I**te. no agruunt deliciae stultu
corruptionis: in quo nunc est humana na.
Que facile corrumpunt. melis ser
uanti in aqua salsa: q̄ in aq̄ dulci.
Ho etiam istatu nate bñ istate po
situs. in delicia corruptionis trahit:
que s̄bulaco quasi aqua salsa etiam
istatu nate de stultu custodit. **N**o
agruunt deliciae seruuli aditionem corporis.
Beruo maluolo coctura et topedes
agruunt: non deliciae. **P**ubiorum rix?
Quid deliciae a puericia nutrit suu su
u: postea seruet contumace. **I**te. no
agruunt deliciae stulticie corporis: ad cuius
correctione ungu natura est. **P**ubiorum
r. **O**rga idcirco eis qui idcirco corde.
Husde rix? **N**on derent stultu deliciae.
P stultu cibo s̄uati mouet trax? **P**
ubiorum rix? **S**tultu cibo s̄uati: est
ho carnalibus deliciae repleto. **N**on
agruunt etiam stultu xpianu. **B**ernardus.
Arius qui no fallit elegit qd carni
molestus est: id q̄ melis id utilius.
id magis eligendū. **E**xemplo q̄ ipius
xpi. no carni deliciae: sed molestia
debet xpianu eligē. **A**d galathas quito.
Qui xpi sūt: carne sua crucifixerit
cū uicis et corruptionis. **M**athei x.
Qui no accipit crucē suā et sequit
me: no ē me dignus. **X**pianu potius
eligi. habē cū iplo dei carnis afflictio
ne: q̄ ordinata cū suis dyaboli q̄so:

lacione. **D**icit de moyse legitur
ad hebrōs vi. **M**agis eligens affli
gi cū iplo dei: q̄ temporalis p̄ti habē
locūditate. **E**xp̄aliu statu re
ligionis deliciae no agruunt. **I**n
deserto religionis no sūt q̄rende
deliciae carnales: sed a deo sp̄ande
et q̄rende sp̄uales. **Q**uō dō de
serto filius isrl̄ māna dedit: cū
cibus et cōdesertu. **D**e uic hominū
vixit. **A**fflurite penuria et dedit
t māna. **Q**ui tenas delicias
no uult habē: celestes p̄t sp̄are.
Gregorius in moralibus. **S**i a carne
hoc qd lib̄ abscondimus: mori
sp̄u qd delat̄ tuemur. **S**olūba
fugit aqua: aqua s̄ carnalis uo
luptatis. **G**enē viij. **D**eliciae ē
dina q̄solaco: q̄ no dat̄ admittē
tibus aliena. **I**ohis xij. **N**isi ego
abiero: pacit̄ no ueniet ad uos.
Bernardus. **Q**uis audeat de cetero
carnis ille fantastias de dno pa
clitū expectat. **Q**ui claustrū in
gredit̄: carit̄e p̄eligit. in quo pro
p̄tis suis punit̄: ne p̄ eis ter
nali carit̄i tradat̄. **N**o ē at̄ car
cer loco deliciae. **E**t religionē
istat̄: exemplo et amore xpi crucē
ascendit. **N**on ē crux loco deli
ciae. **N**on ē p̄p̄m̄atū xp̄o unū e
lectū. sed unū inuicātū. ul̄ actū
felle inuicātū: mathei xxij. **L**uce
xxij. **R**eligio loco ē ubi itendē
dū est sapie p̄cipiende: qd mltū
t̄peduit deliciae. **J**ob xxij. **S**ap̄ia

no tuemē tēra suauit uiuenti
 u. **I**heomm. pulchre dī apud
 gnos: pīgus uent nō gignit sen-
 sū tenuē. **S**eneca. **S**opia cibor
 subtilitas ipedit: abstīnētia uō
 a delinē. ualeat ad itelligentiā.
Daniel p. **P**uēi q cibos regios
 cōpserit: g'ossis cibis rōtenti:
 itelligentiōres ceteris tūenti sūt.
Deline ergo: nō religiosō non
 cōgruūt. **N**ō sūt q'rendi cibi

Non debet rari et **ifolū**
 itolū querē q ē t' reli-
 gione. **L**abori mīstrantiā debet
 parē. **H**ugo de s'ō uictore. **A**n
 noua q'dā et itolū cibor g'neā
 cupiūt: ut ut sepe p'p' vni' hoīs
 uentē p' omēs cōpagos turba
 famulor' d'scurat. **H**oc aliq'n
 timorē elatōis accidit. **C**ui em
 appetūt alijs excellentiores eēt: m
 icumo suo aliq'd sp'iale uolūt facē.
Ihō. **B**ū tibi icuina pura. casta
 modēata: et nō sup'itiosa. **C**uid
 p'dest oleo nō uesti: et molestias
 quasdā. **D**ifficultatesq' cibor q're.
 caricas. piper. mices. palmar' frūis.
Tota ortor' cultūa uerat: ut riba-
 rio nō uestant' pane. **D**e cludio
 p'ica quosdā cōt' rerū homin'q'
 natūa aquā nō bibē. nec uesti
 pane: sed sob'itūtilas d'clatias
 et cōt'rita olera. **P**udex nō cru-
 bostim' hui' moī mī tēpna: nec
 tedet sup'itiosis. **I**n sup' etiā farnā

abstīnētie m'delēns q'm' fortis
 s'mit icuimūt ē aqua r p'ano. **B**ed
 q' gl'am nō habz. et oēs pane r aq'
 uiuum: q' publicū r cōmune icu-
 mū nō putat. **D**issuadet cibor stu-

Qui i religione diosa p'ara
 est: nō debet studiose
 p'arata cōcupiscē. **C**ibos em studi-
 ose et laute p'arare: ē gladiū hos-
 tis sui acūe. **H**ugo de s'ō uictore.
An sup'itiosī nimis i p'arandis
 cibis studiū adhibēt: m'fima d'et'cti-
 onū r frivitat' r cōt'ndimēt' g'nā
 cōrogitantes: modo mollia. mō dūa.
 mō frigida. mō calida. mō cōcta.
 aqua. mō assa. mō p'ipe. mō allio.
 mō cūmo. mō sale cōdita: s'ōm
 a'fuetudinē p'egnatū d'fiderantes.
Dinard. **O**is d'ic' suffiat: ut cetera
 tacea. quot moīs oua sola uersant'
 et uerant: q'nto studio cūtant' sub-
 ūtunt'. liquunt' durant': et mūt q'
 dē fr'ya. mūt assa. mūt farsa. mūt
 mūt. mūt sigillat' apponūt'. **D**e
 quid h' oīa: m'f' ut soli fastidio cōn-
 sulat'. **I**pā demq' qualitas rez
 talis d'et'ctis appare' curat: ut non
 m'ng' asp'ūs q' gusty d'elēt'. **S**t cū
 iā stomachus crebus ructib' se re-
 pletū m'dicat: necdū tū curiositas
 faciatne. **B**ed dū oculi colozib' et
 palatū sapōib' illinūt: it'felux sto-
 machus. cui nec colozes lucent: nec
 sapozes demulcent'. dū oīa sustipe

coque oppissus: magis obuiat qm
reficit. Studiosa cibos pparatio: fre-
quens est occasio. q minus de cibo
sumat. Bernardus. Cuius quippe
accuratione et arte coque cuncta ap-
parant: ut quatuor ul quinq ferul
deuoratis pa no impediat nouissia:
nec sacietas imminuat appetitu. Venit
quide du uestit onerant: sed uaietas
tollit fastidiu. Quia em puras
ut eas natu cauit epulas fastidi-
m. du ~~et~~ alia alijs multisue p-
miserit. et spicis naturalib9 quos
di ididit reb9. quibusda adulteri-
ms gula puocat sapoib9. Transit
minimū meta nccitatis: sed nuda
delatio supat. **De quantitate cibi**

De quantitate cibi sumendi
dicit hugo de s^o uictore.
Adensia her in esse uide. ut neq
cont honestate: nec sup necessitate.
Non ois uenit idem sapat: alius
sic alij uo sic. Cui mmr) sufficit:
iste p^ussq ad turpitudine edacita-
tis ueniat: i supfluitate offendit.
Cui multu opus e: teo sepe honest-
tas comedendi ledit. p^ussq ad
supfluitate ueniat. Ergo ille cui
parū satis est: magis supfluitate
caueat: ille cui multu opus est:
magis ad honestate attendat. Eze-
chiel m^o. Lib9 tuus quo uesteris:
eit i ponde. **M**ultu nocia e
aie et corpori supcio nimij cibi

et potus. **S**atista xxxvii. **A**p-
crapula multi obicit. **L**uce xxx.
Attendite ne giuent corda u^a
i crapula et obicitate. Crapula
e cruda epula. **B**eneca. Ede at
cruditate: et bibe citra obicta-
te. **A**obictas uo i cibo et potu:
aie et coxy multu e ualio. **C**ris-
ostomus. Nichil sic salute. nichil sic
sensu acume opat: nichil sic
egritudine fugat: sicut mode-
ratu refectio. **E**xcessus in cibo
frequens occasio ferulox multi-
tudo: que no solu aie. sed eam
coxy e nocua. **B**eneca. fastidi-
entis stomachi est multa degus-
tare: q ubi uaria sut et diuisa.
inquant no alit. **S**atista xxx-
vii. **I**n multis escis eit ifinitas.
Beneca de antiqs loquit. **D**im-
cat causa simplici ualutudo: mox
bos multos multa ferula ferit.

H De modo sume
sumendi abii: di abii.
ptinet mndicia et tepentia. **M**u-
dicia ibi mlti no fuanr. **D**e q^u
hugo de s^o uictore. **C**ruida fer-
culox frustra. adipe distillamta.
mensalib9 iuoluit: a supituit:
ali vinctis man9 ad uestimenta
sua tergentes: rurs9 ad cibaria
tractanda redeut. **A**li nudis ar-
ticulis. coctis uice pisame: ut
ut iode iure. et man9 abluat9

et uentris refectione querere in
deant. **A**ly semicruasas crustas
cibaris im figurat: et reliquias
dencu suoz offas factu pocul
demergit. **E**t subdit. **H**ec aduen
tibus erubescenda fuerat: si a facie
tibus psupta no fuisset: nuc at
sustinet audiendo uecudia: qm
faciendo noluerit hre disciplina.
Idem. **T**empantia manducandi
intelligim: si tractim ho. et no cu
mima festinaoe comedat. **A**d hac
tempantia ptinet: refrenac mmi
u appetitu cibi ul potus: et se no
effunde sup esca. **C**onstantia xxxviii.
Soli ee audus ioi epulacoe: nez
te effidas sup omē esca. **A**ug. 9.
Fici pt: ut sine oi uicio et cupidi
tatis ul uocacitatis pcciosissio cibo
sapientis uat: isipiens at fetidissi
me gule flama. i uulissimu cibi
ardescit. **E**t satius quisq incedm
maluit pscuesti: q lenicula
more esau. **N**on ppt hoc conti
nentiores sut nobis plerq bestie:
q uilozibus esca alur. **A**ffusio
uultus intiois sup esca est: qm
aia ad cibū sic ardore trahit: ut
aliud cogitac no smat. **C**onmtoi
solet feda auditate: iordmatio
stmdendo pane. et sumedo cibi
et mastuando. **U**aler cont hac
auditate. psalmi mtposio. cu
aliq orone. **A**d idem ualer audi
tus sac scriptue ul recordaco. **I**n

libro de iuta solutua. **C**u mandu
cas. neq q totus manduces: s corpe
tuo sua refectione pcurante. meo
no omo sua negligat: s de mēoria
suauitatis dm ul scriptur aliqd qd
ea pascat. meditando. ul salte me
morando secū rummet q digerat.
Augustin. **C**u acceditis ad mensa do
net in surgatis. qd uob scdm asue
tudine legu. sine tumultu q ten
tibus audite: ne sole uob fruues
sumat cibū sed q aures esuriat
ubū dei. **S**aluator dyabolo teptanti
de pāo gule aut no i solo pane ui
uit ho. sed i oi ubo qd pcedit de oee
dei: i stiuas cibū corporale de spi
ritendu ee ppt spūale. **C**ōtempnentes
cibū spūale et appetentes corpale:
rephendit. **B**ernardus hns uib. **N**ob
conuenitibus i omū. ut ub apli uat
utar: ia no ē dmicā cenā manduca
re. **P**anē quippe celeste nemo est
q reqrat: nemo q tribuat. **N**ichil
de scripturis. nichil de salute agit
aiaz: sed nuge et rish pferūt i
mediu. **I**dem. **I**nē prandendu ptū
fruues dapibus. tm aures pascūt
rumozibus. **O**ibus toto intentus:
modū nestias in edendo. **E**xphat
liber stbus: i capite lib ecia. **P**rima
ps h9 libri. q uultū teptent scdm
relinquētes. **U**a. pmi.

Quoniam
quis religionē
est: se debeat
habē ad mūdā.
et ad corpus
appū: agendū.

